

₹ 5/-

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

Nesaru Tingalole

Vol XXXI - 5

May 2013

ಮಹಾನವದಿ ದಿನದ

ಶುಭಾಷಯಗಳು

The Mysore Association, Bombay

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019.

Tel.: 2402 4647, 2403 7065 • Fax : 2401 0574

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಮನವಮಿಯಂದು ಹನುಮ ಧ್ಯಾನ

ಎಪ್ರಿಲ್ 19, 2013ರ ಸಂಜೆ ರಾಮನವಮಿಯಂದು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಸಭಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಂದ ಸಮರ್ಥ ಹನುಮ ಎಂಬ ಹರಿಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗವಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತವನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಅಭ್ಯಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಾದ ಇವರು ವಿವಾಹ ನಂತರ ಮುಂಬಯಿಯ IITಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರೊಡನೆ ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನೆರೆಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಾಮ ಭಕ್ತ ಹನುಮನ ಬಗ್ಗೆ ರಾಮನವಮಿಯಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ವೀಣಾ ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿ ಅವನ ಗುಣವಿಶೇಷಣಗಳೊಡನೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ನೀಡಿ ಸಭಿಕರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡರು. ಹನುಮನ ಒಂದು ಅಗಾಧ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಜನರ ಕಣ್ಣುಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಭಾವುಕರನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹನುಮ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ದೊರಕುವ ಜೀವನದ ಸಫಲತೆಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೃದಯಂಗಮವಾಗಿತ್ತು.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ ಅವರು ಪ್ರವಚನಕಾರ್ತಿಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ವಂದನಾರ್ಪನೆ ಮಾಡಿದರು.

ನೆರಳು

ವಸಂತನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ
ಉರಿಬಿಸಿಲು ಸುರಿದಿದೆ ಈಗ
ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿದ
ಭತ್ತಿಯಿದೆ, ಅಡಿಯಲ್ಲಿ
ಕನಸುಗಳಿವೆ

ನಿನಗೆ ತಾಕಲು ಅಂದು
ಹಬ್ಬ, ಜಾತ್ರೆ, ಸಂತ ನೆರೆಯುತ್ತಿತ್ತು
ಮಧುರ ಮಿಲನಕೆ ಪ್ರೀತಿ
ವಿಶ್ವಾಸ ಬೇಕಿತ್ತು

ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಮನೆಮನಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದು
ಮಿಲನ
ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಹಾಲು ಕುಡಿದಂತೆ
ಗೋಡೆ ಗಡಿಗಳೂ
ನಾಚಿ ನೀರಾಗುವಂತೆ

ಈಗಿನ ಬಿಸಿಲ್ಲದುದರೆಗೆ
ಬೇಕು ಭತ್ತಿ
ಅದಿಲ್ಲದೆ ಏರಿದರೆ
ಬಾಳಿಗೆ ಕತ್ತರಿ

ಭತ್ತಿ ನೆರಳು ಕಿರಿಕಿರಿಯೆಂದು ಎಸೆದು
ನರ್ತಿಸಿ
ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ
ಮತ್ತೆ ನೆರಳು
ದಕ್ಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ !

- ಗಣೇಶ ಪಿ. ನಾಡೋರ

OBITUARY

We are very sorry to inform our readers that our President, V. Ramabhadrha lost his mother, Padmamma recently.

Padmamma was the third of the Six daughter of Maasti. She was married to N. Rangaswamy lyengar.

She was the only surviving daughter of Maasti at the time of her death. She was born on 10th Oct 1918. She expired on

7th Feb 2013. Her age at the time of Death was 94 Years.

Padmamma was one of the 5 Founder Members of M.V.J.K. Trust. (Maasti Venkateshaiyengar Jeevana Karyaalaya Trust) from 1986 till her death. Even when maasti was alive, she was actively involved with Maasti in looking after the publications of his literary works. She took over as chairperson of M.V.J.K. trust on the demise of M.S. Indiramma, eldest daughter in 2007, and remained so till her death. She was actively involved with the trust till the end.

She was suffering from cancer at the time of her death.

Our President Ramabhadrha has now succeeded as the President of M.V.J.K. Trust and MAASTI MEMORIAL FOUNDATION

She has two daughters....Ramadevi Ramanujam who is a Painter and Artist and Nalina Sreeraghavan.who is a writer in Kannada.

Our deepest condolences to the bereaved family.

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು :
ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

❖ ❖ ❖

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ

ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ

ನೀಲಕಂಠ ಮೇಡರ್

❖ ❖ ❖

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ :

ಎಂ.ಎ.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

❖ ❖ ❖

ನೇಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. - ಸಂ

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

❖ ❖ ❖

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ :

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,

ಮಾಟುಂಗ,

ಮುಂಬಯಿ-400 019.

☎ 24024647 / 2403 7065

Fax : 2401 0574

Email :

mysoreassociation.mumbai@gmail.com

Website :

www.mysoreassociation.in

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 31

ಮೇ 2013

ಸಂಚಿಕೆ 5

ಆನ್ವರಿ

“Be a Conduit! ಕಾಂಡ್ಯೂಟ್! ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತವಾದ ಪ್ರತಿಮೆ! ವಿದ್ಯುತ್ ಬಲ್ಲಿನ ಒಳಗಿರುವ ತಂತಿಯ ಹಾಗಿರು! 'ನಾನು' ಎನ್ನುವುದು ಈ ತಂತಿಯ ಹಾಗೆ, ಬದುಕಿನ ಒಂದು ಸಾಧನ ಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಅರಿವಿರಲಿ. ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ತಂತಿ ಒಂದು ವಾಹಕವಷ್ಟೇ. ತಂತಿಗೆ ತಾನೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಎನ್ನುವ ಭ್ರಮೆ ಇರಬಾರದು”-ಒಬ್ಬ ವಯೋವೃದ್ಧ ತಪಸ್ವಿನಿಯ ಬಾಯಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳು ಧ್ಯಾನಸ್ಥವಾಗಿ ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವರು ಇದ್ದುದು, ಯಾರೂ ತುಳಿಯದ ಹೃದಿಯ ಬದಿಯ, ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಅಜ್ಞಾತ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ.

“ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿದೆ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನುಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು” ಎಂದ ನನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಅವರು ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರುತ್ತಾ ನನ್ನನ್ನೂ ಕೂರಲು ಹೇಳುತ್ತಾ, “ಇದೂ ಹಾಗೆಯೇ..” ಕಸ ತುಂಬಿಕೊಂಡಷ್ಟೂ ಅದರ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಷ್ಟ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ತಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ತೋರಿಸಿದರು. ಆನಂತರ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ತು ಮೌನವಾದರು.

ಯಾವ ಪ್ರಚಾರವನ್ನೂ ಒಲ್ಲದ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವಿರುವ ಈ ತಪಸ್ವಿನಿ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಇವರ ಅದ್ಭುತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಲೇಖನ ಇವರಿಗೆ ಮುಜುಗರ ತಂದಿತ್ತು. ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅವರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದೂ ನನ್ನ ಪರಿಚಯದ ಸಾಹಿತಿಯೊಬ್ಬರು ನನಗೆ ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದಿದ್ದರು. ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಇವರನ್ನು ನಾನು ಒಮ್ಮೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. “ಅವಳು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟಳೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಿ, ಹೊರಗಿನ ಪ್ರಪಂಚದಿಂದ ಮನಸ್ಸು ವಿಮುಖವಾದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಇರುವ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರ ನಡುವೆ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದಿಲ್ಲ”, ಆ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಹೀಗೆಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದರು.

ಅಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ, 'ನಾನು' ಮತ್ತು 'ನನ್ನದು' ಎನ್ನುವುದರ ಸುತ್ತಲೇ ಗಿರಕಿಹೊಡೆಯುವ ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾನಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಅಗತ್ಯದ ಕುರಿತು ಹೇಳಿದರು. “ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ಮಹತ್ವವಾದ ಸಂಗತಿಯೇನೋ ಸರಿ . ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲವೇ” ಎಂಬ ನನಗೆ ಎಂದಿನಿಂದ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಟ್ಟೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಸಾಧುಸಂತರು ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ? ಅವರೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಅಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ? ಎಂಬ ನನ್ನ ಭಾವೋದ್ರೇಕದ ಮಾತಿಗೆ, “ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದು ಅವರ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ” ಎಂಬ ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನನಗೆ ಒಪ್ಪಲಾಗಲಿಲ್ಲ. “ನಮ್ಮ ನಾಡು ದೇವಿಯರ ನಾಡು” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಜಂಭ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ವೈರುಧ್ಯಗಳ ಬಗೆಗೆ ಗಮನಸೆಳೆದಾಗ, ನಮ್ಮ ಜನ ದೇವಿಯನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರು. ಆ ಸಿಂಹವಾಹಿನಿ ಇನ್ನೆಂದು ತ್ರಿಶೂಲ ಧರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾಳೋ ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ! ಎಂದೆ.

ನಾವು ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವಾಗ ಆ ತಪಸ್ವಿನಿ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆ ಹಿಂಡಿ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದು “ನೀವು ನೇರವಾಗಿ ರಣಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇರುವ ಜಾಗದಿಂದಲೇ You can create vibrations sitting at a corner. It is possible ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನೂ ಬದುಕಿನೊಳಗೆ Translate ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. Try to probe..just one call is enough” ಎಂದರು. ನಂಬರೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಗೆ, ಯಾರಿಗೆ ಕರೆಮಾಡಲಿ? ಎಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಅದು ನಿಮ್ಮೊಳಗೇ ಇದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, try, try. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬದುಕನ್ನು ಬದುಕಬೇಡಿ! ಎಂದರು.

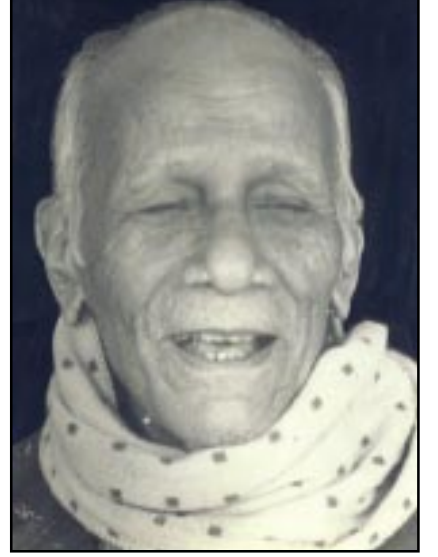
ಆಶ್ರಮದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗೆ ಇಳಿದು ನಮ್ಮ ಕಾರು ಶಹರದ ಕಡೆಗೆ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ರಸ್ತೆಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ಪೋಲೀಸರ ಕಾವಲು ನಿಂತಿತ್ತು! ಚುನಾವಣೆಯ ದಿನ ಹತ್ತಿರವಾದ್ದರಿಂದ, ನೋಟಿನ ಕಂತೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯುತ್ತಿರಬಹುದೆಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಾಹನಗಳನ್ನೂ ತಪಾಸು ಮಾಡಲು ಆ ಪೋಲೀಸರು ಕಾವಲು ನಿಂತಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನೇನೂ ತಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಗೆಬಂದು ಮಲಗಿದೆ ಆ ತಾಪಸಿಯ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕಾಡಹತ್ತಿದವು.

ಕಾಯಕ್ಕೆ ನೆರಳಾಗಿ ಕಾಡಿತ್ತು ಮಾಯೆ

ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಾ.. ನೀನೊಡ್ಡಿದ ಮಾಯೆಯನಾರಿಗೂ ಗೆಲಬಾರದು!

- ಡಾ. ಗಿರಿಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಮಾಸ್ತಿ ಎಂಬ ಮಹಾಮರದ ಹನಿಗಳು

ಮಕ್ಕಳು ಮರಿ ಆಗಿ, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೂ ಆಗಾಗ ಮನಸ್ಸು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳತ್ತ ಸುಳಿಯುತ್ತ ಸುಳಿಯುವುದುಂಟು. ಮನಸ್ಸು ಆ ದಾರಿ ಹಿಡಿದಾಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಸ್ಮೃತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗುವ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದರೆ, ನನ್ನ ಎಳೆತನದಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ ಹಿರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರಾದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು. ಈ ಬಾರಿ ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನನ್ನ ನೆನಪಿನ ಸುರುಳಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು... ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪಿನಂಗಳಕ್ಕೆ ಓಡಿತು.

ಆಗ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನರಸಿಂಹರಾಜಾ ಕಾಲೋನಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. (ನಾವು 1950ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಆ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಶ್ರೀ ಎಲ್ ಗುಂಡಪ್ಪನವರ ಪ್ರಿಯ ಗುರುಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಕಟ್ಟಡವಿದೆ). ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಎತ್ತರದ ಸಂಪಿಗೆ ಮರದಿಂದ ಬಿದ್ದು ಗಾಯಗೊಂಡು ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಣಿಮರಿಯನ್ನು ಅಂಗೈಲಿ ಚೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಳಗೊಂಡಿಬಂದ ನನ್ನ ಪುಟ್ಟ ತಮ್ಮ ಮೋಟು ಮಗುಟವುಟ್ಟು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ದೇವರ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾಗಿದ್ದ ಅಮ್ಮನ ಬಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿದ. ಮಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅಮ್ಮನ ಕೈಲಿ ಅದನ್ನಿಟ್ಟು ಮೊದಲಾಚಿ ಬಿಡು ಇದನ್ನು ಎಂದು ಅಮ್ಮ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನೂ ಲಕ್ಷಿಸದೆ, 'ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಮ್ಮಾ ಬೇಗ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಸತ್ತೇ ಹೋಗುತ್ತೆ' ಎಂದು ಅಳುತ್ತಾ ಅಂಗಲಾಚಿದ.

ಹೊರಗಡೆ ಸಂಪಿಗೆ ಗಿಡದ ಕೆಳಗೆ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದ ಹುಡುಗರ ಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಎದುರು ಗುಡಿಸಿಲಿನ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮಗನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಅದನ್ನು ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಿಂದು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಗೋಳಾಡಿದ. 'ಖಂಡಿತ ಏನಾದರೂ ಅದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡೋಲ್ಲ' ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದ.

ಆ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಅಮ್ಮ ಸೀರೆ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ಹರಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಂಡೇಜು ಮಾಡಿ ಸುತ್ತಿಡಲು. ಅಮ್ಮನಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ, ನಿಶ್ಚಹಾಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಂದರೆ, ಹಸಿದು ಬೇಡುವ ಭಿಕ್ಷೆಯವರೆಂದರೆ ಅಪಾರ ಕರುಣೆ. ಕುಟುಕು ಜೀವದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಗಿಣಿ ಮರಿ ಅಮ್ಮನ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕ ಗರಿ ಮೂಡಿ ಅದೊಂದು ಸುಂದರ ಗಿಣಿಮರಿಯಾಯ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ರಾಮು ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟೆವು. ಮನೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾರಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಗಿಣಿ ದಿನೇದಿನೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

ನನ್ನ ಕಿರಿ ತಮ್ಮ - ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮಗು - 'ಜೂಟ್ - ಜೂಟ್' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತ ಮನೆ ಮಧ್ಯದ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಓಡಿದರೆ, ಗಿಣಿ ತಾನೂ 'ಜೂಟ್ - ಜೂಟ್' ಎನ್ನುತ್ತ ಅವನನ್ನು ಸರಿಸಿ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ತಾನಾಗಿಯೇ 'ಜ್ಯೋತೀ, ಜ್ಯೋತೀ ಜೂಟ್ ಜೂಟ್' ಎಂದು ಕೂಗಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹಾರಿ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಬಂದು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೇಗಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಾರುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಹೊರಗಡೆ ವಿಶಾಲವಾದ ತೋಟದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬಾಕಿ ಗಿಣಿಗಳೊಡನೆ ಅದು ಹಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ನಾನು, ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯರು ಸುಮಿತ್ರ, ಕಮಲ ತಂಬೂರಿ ಶ್ರತಿ ಮಾಡಿ ಹಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಗಪ್‌ಚಿಪ್ಪಾಗಿ ಕೂತು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಗಿಣಿ, ನಾವು ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದು ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಅದರ ಬಳಿ ನಡೆದುಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿಪರೀತ ಹೆದರಿ ಹಾವನ್ನು ಕಂಡು ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರಿದಂತೆ ಹುಚ್ಚುಹುಚ್ಚಾಗಿ ವಿಲವಿಲ ಒದ್ದಾಡಿ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಂಬೂರಿಯ ಆಕಾರವನ್ನು ಮೋಡಿ ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಹಾವಿನ ಹೆಡೆ ಎನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೋ ಎಂದು ಕೊಂಡು ನಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ತಂಬೂರಿ ಹಿಡಿದಾಗ ಅದರ ಬಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ದಿನ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮಾಸ್ತಿ ತಮ್ಮ ಯಾವುದೋ ಓಡಾಟದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ಈ ಗಿಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ನಾನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಗಿಣಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ, ಗಿಣಿ ಯಾಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾಕೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಪ್ಪಗಿದೆ ಎಂದೆ. ಮಾಸ್ತಿಯವರು 'ಅದಕ್ಕೊಂದು ಪಂಜರ ಬೇಕು' ಎಂದರು. ನಾನು ಬೆಚ್ಚಿದೆ.

ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 'ಪಿಂಜರೇಕೇ ಪಂಭೀರೇ ತೇರೇ ದರ್ಡ್‌ನ ಜಾನೇ ಕೋಯೀ' ಎಂಬ ಹಿಂದೀ ಚಿತ್ರಗೀತೆ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗೆಲ್ಲ 'ಪಂಜರದಲ್ಲಿರುವ ಗಿಣಿಗೆ ಆ ಬಂಧನದ ನೋವು ಎಷ್ಟು ಆಳವಿರಬೇಕು' ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದುಃಖ ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಂದ

ವಿಮಲ ರಾಜಗೋಪಾಲ್

ಪ್ರೇರಿತಳಾಗಿ 'ಗಿಣಿಯನ್ನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಂಧಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆಷ್ಟು ನೋವಾಗಬಹುದು' ಎಂದು ನನ್ನ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ.

ಮಾಸ್ತಿ ಶಾಂತರಾಗಿ ಕೇಳಿದರು : ಹಾಗಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ನಾನ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀ?' 'ಗಿಣಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ' ಎಂದೆ. ಮಾಸ್ತಿ ಹೇಳಿದರು. 'ಮೊದಲೊಂದು ಪಂಜರ ತಂದು ಅದನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವ. ಆ ಮೇಲೆ, ನಿಮ್ಮ ಹಿತ್ತಿಲು ನೀರು ತೊಟ್ಟಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಆ ಪಂಜರವನ್ನು ಗಿಣಿಸಮೇತ ಇಡು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದೊಂದೇ ಚೊಂಬು ನೀರನ್ನು ಪಂಜರದ ಮೂಲಕ ಗಿಣಿಯ ಮೇಲೆ ಸುರಿ. ಅದು ಗರಿ ಬಿಚ್ಚಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ.'

ಗಿಣಿಗೊಂದು ಪಂಜರ ಬಂತು. ಗಿಣಿಸಮೇತ ಪಂಜರವನ್ನು ನೀರು ತೊಟ್ಟಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಚೊಂಬಿನಿಂದ ನೀರು ಸುರಿದಾಗ ಗಿಣಿ ಎರಡೂ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಗಲವಾಗಿ ತೆಗೆದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಸುಖಿಸಿತು. ಈ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಸ್ನಾನದಿಂದ ಗಿಣಿ ಮುದ್ದಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅದರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಾಣತೊಡಗಿದವು. ಹಚ್ಚಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದಗರಿಯ ಗಿಣಿ ಗೆಲುವಾಗಿ ಉಲಿಯತೊಡಗಿತು. ಗಿಣಿಯನ್ನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ, ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲು ಬೀಳುವ ದೊಡ್ಡ ಕಿಟಕಿಯಿದ್ದ ಕಡೆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬರುವವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಅದರ ಪಂಜರವನ್ನು ನೇತುಹಾಕಿದರಂತೂ ಆ ಗಿಣಿರಾಮನ ಹಿಗ್ಗು ಹೇಳತೀರದು.

ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬೀದೀಲಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕ ಬೀದಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತುಂಬ ಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದನು. ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಜೊತೆ ಕಬ್ಬು, ಮಾವಿನ ಹಣ್ಣು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಯುವಕ ವಿವಿಧ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ 'ಕಡಲೆಕಾಯ್ ಗಬ್ಬೂ ಗಬ್ಬೂ' - 'ಕಡಲೆಕಾಯ್ ಮಾನವನ್ನೇಣ್ಣೂ...' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಬಂದಾಗ ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಋಷಿಯೋ ಋಷಿ.

ಆ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮಾರುವ ಯುವಕ ಒಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತು, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾದು, ಯಾರೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಲು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರದಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಬೇಸತ್ತು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದ. 'ಅಮ್ಮಾ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾಯೋದು, ಬೇಗ ಬನ್ನಿ, ಅಂತ. ಅವನು ಎರಡು ಮೂರು ಬಾರಿ ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಅವಸರ ಮಾಡಿ ಕೂಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಮ್ಮ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಂದು 'ಯಾರೂ ನಿನ್ನ ಕರೀಲಿಲ್ಲ, ಹೋಗಿ ಬಾ' ಅಂದರು. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ರೇಗಿಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋದ.

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಆ ಯುವಕ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಬಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೂಗಿದ. 'ಏನು, ಕರೀತೀರಿ, ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿಸುತ್ತೀರಿ ! ನನಗೆ ಬೇರೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲವಾ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳೋಕ್ಕೆ?' ಅಂತ.

ಅವನ ಕೂಗಾಟಕ್ಕೆ ಅಮ್ಮ ಹೊರಗೆ ಬಂದು 'ನಮಗೇನು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವಾ? ನಾವ್ಯಾರು ನಿನ್ನ ಕರೀಲಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಪೀಡಿಸಬೇಡ, ಹೋಗು' ಎಂದು ರೇಗಿದರು. ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮಾರುವವನು ಈ ಸಲ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. 'ನನಗೇನು ಕೆಲಸವಾ? ಕಳ್ಳೇಕಾಯಿ ಅಂತ ನೀವು ಕರೀದಿದ್ದೀರಿ ನಾವ್ಯಾಕೆ ಬರ್ತೀನಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಗಿಲಿಗೆ?' ಎಂದು ಜಬರದಸ್ತು ಮಾಡಿದ. ಅಮ್ಮ ಎಂತಿದ್ದೂ ಗಿಣಿ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಾಳು ಬಿಡಿಸಿ ಹಾಕಿದರಾಯ್ತು ಎಂದು ಕೊಂಡು, ಒಂದಿಷ್ಟು ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಕೊಡುಕೊಂಡು ಅವನನ್ನು ಕಳಿಸಿದಳು.

ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮಾರುವವ ಮೆಟ್ಟಿಲಿಳಿದು ಅಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ, ಮೂಲೆ ತಿರುಗುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಜಾರದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಅವನದೇ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು. 'ಕಳ್ಳೇಕಾಯ್...' ನಾವೆಲ್ಲ ದಿಗ್ಭ್ರಾಂತರಾಗಿ ಓಡಿ ಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲೇ ಕಿಟಕಿಯ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ನಮ್ಮ ಗಿಣಿ ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಮಾರುವವನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಕೂಗಿತ್ತು !

ಇದು ನಡೆದ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಮಾಸ್ತಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಗಿಣಿಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಗಿಣಿಯ ಸಾಹಸದ ಕತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಋಷಿಪಟ್ಟರು. ಮುಂದೆ ಮನೆ ಹತ್ತಿರದ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಆ ಗಿಣಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹಾರಲು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು, ಕ್ರಮೇಣ ಅದನ್ನು ಬಾಕಿ ಗಿಣಿ ತಂಡದೊಡನೆ ಹಾರಿಹೋಗಲು ಕಲಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ರೋಮಾಂಚಕಾರಿ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಆಯ್ತು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಗಿಣಿಯ ಸಾಕಣೆ ಮಾಸ್ತಿ ದಯೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯ ಅನುಭವವಾಯ್ತು.

೨೦೦೬ರ ಎಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ಮೊಮ್ಮಗಳು, ನನ್ನ ಕಾಲೇಜು ಸಹಪಾಠಿ, ಡಾ. ವಸಂತಶ್ರೀ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಅತ್ತೆಯವರಾದ ಮಾತೋಶ್ರೀ ಎಚ್. ವೈ. ಸರಸ್ವತಮ್ಮನವರ ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿ 'ನೂರರ ನೆನಪು' ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆಳು. ನಾವು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ three-legged race ಪಂದ್ಯದಲ್ಲಿ ಓಡಿದ್ದೆವು. ೧೯೮೮ರಲ್ಲಿ ಯು.ಕೆ. ಕನ್ನಡ ಬಳಗ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ ವಿಶ್ವ ಕನ್ನಡ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆವು, ಮಾಸ್ತಿಯವರ 'ಓ, ಎನ್ನ ತಾಯೆ, ಭಾರತವರ್ಷವೆ' ಕವಿತೆಯನ್ನು ನನ್ನ ಪತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಹಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ 'ಅಯ್ಯೋ, ತಾತ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ' ಎಂದುಕೊಂಡೆವು - ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೆನಸಿಕೊಂಡೆವು. ಆ ಮಾತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನನ್ನ ಗಿಣಿ ಸಾಕಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಸ್ತಿ ನೀಡಿದ್ದ ಅಮೂಲ್ಯ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, 'ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಯೆ ತೋರಿ ಆರೈಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿ ನಿಸ್ಸೀಮರು, ಅದನ್ನು ತಾತ ಅವರಿಂದಲೇ ಕಲಿತಿರಬೇಕು' ಎಂದಳು.

ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ಮೇಲೆ, ಮಾಸ್ತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದ 'ಭಾವ' ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ (ಭಾಗ ೩, ಪು. ೪೩೧) 'ನಾವು ಸಾಕಿದ ಮರಿಗಳು' ಎಂಬ ಭಾಗವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಓದಿದೆ. ಅದು ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಮನೆಯವರ ಪ್ರಾಣಿದಯೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವ ಹೃದಯಂಗಮ ಬರಹ. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಪತ್ನಿ

ಮದುವೆಯಾಗಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಲು ಬಂದಾಗ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಅದುವರೆಗೆ ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಣಿಯನ್ನೂ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದರಂತೆ !

ನಮ್ಮಕ್ಕೆ ಸುಮಿತ್ರ, ತಂಗಿ ಕಮಲ ಮತ್ತು ನಾನು ನಾನು 'ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ' ಗೀತ ರೂಪಕವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಪುರ್ತಿ ಅವರಿಂದಲೇ ಕಲಿತಾಗ, ಆ ಕಲಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸಲು ಆಗಾಗ ಪುತಿನವರ ಕೆಲವು ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರು. ಶ್ರೀಗಣಾದ ಆರ್. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು, ಎ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು, ತೀನಂಶ್ರೀ, ಮುಂತಾದವರು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಲಿತನಂತರ ಅವರ ಗಾಯನ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಾಗಿತ್ತು. ಆರ್.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರ ಮನೆಯಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಪುಟ್ಟಗಾಯನ ಸಭೆಯಾದನಂತರ, ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಆಹ್ವಾನಿತ ಸಾಹಿತಿ ಮಿತ್ರರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನದ ರಂಗಪ್ರವೇಶವಾದದ್ದು ತೀನಂಶ್ರೀ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ತೀನಂಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಅವರ ಪತ್ನಿ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ತುಂಬ ಬೇಕಾದವರಾಗಿದ್ದಂತೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ನಾಗರತ್ನ, ನಾಗಭೂಷಣ ನನಗೆ ಆಪ್ತ ಸ್ನೇಹಿತರು. ತೀನಂಶ್ರೀ ಪು.ತಿ.ನ.ರವರ ಮಧ್ಯದ ಮೈತ್ರಿ ಅಮೋಘವಾದದ್ದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಪ್ರೀತಿಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭರ್ಜರಿಯಾದ ಊಟ ತಿಂಡಿಯ ಏರ್ಪಡಿಸೊಂದಿಗೆ, ಅಹ್ವಾನಿತ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳೆದುರು ಸುಮಿತ್ರ, ನಾನು, ಕಮಲ ಮಾಡಿದ ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನದ ಗಾಯನ ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಸುವರ್ಣ ಘಳಿಗೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಂದಿನ ಸಭೆಗೆ ಮಾಸ್ತಿ ವಿ.ಸೀ., ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾಯರು, ಆರ್. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು, ಎಂ.ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು, ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ, ಮೋಟಗಾನಹಳ್ಳಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ಬಂದಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಅಭಿನಂದಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಮಾಸ್ತಿ ನಮ್ಮ ಹಾಡು ಮುಗಿದನಂತರ ಬಾಯಿತುಂಬಾ ಹೊಗಳಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರ ಮೊದಲು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದಳು. ಮಾಸ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತ "ನೀನು ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ" ಎಂದರು. ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ ನನ್ನನ್ನು 'ನೀನೂ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ' ಎಂದು ಕೈ ತಲೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ನಂತರ ಕಮಲಳ ಸರದಿ. ಅವಳು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದಾಗ, 'ನೀನೂ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ' ಎಂದರು.

ನಮ್ಮ ಮೂವರಿಗೂ ಒಳಗೊಳಗೇ ಸಂತೋಷದೊಡನೆ ನಗು. ಈ ಕಛೇರಿ ಮುಗಿದ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 'ನೀನೂ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ, ನೀನೂ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ' ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು - ಸಿಹಿ ನೆನಪಿನೊಡನೆ - ನಗೆಯ ತರಂಗಗಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು.

ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಅಣ್ಣ ನಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ, ಬೇಂದ್ರೆ, ಆದಿಯಾಗಿ ಅಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಡಗರದ ವಾತಾವರಣದ, ಉತ್ಸಾಹ ಚಿಮ್ಮಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಭ್ರಮ - ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ - ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಆ ಮಾತುಕತೆಗಳು, ಭಾಷಣಗಳು, ಎಲ್ಲವೂ ಬಹುಪಾಲು ನನ್ನ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಮೀರಿದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ನನ್ನನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಪರವಶನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಇಂತಹ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಗೀತೆ ಹಾಡುವ ಅವಕಾಶಗಳು ನನಗೆ ನನ್ನ ಸಹೋದರಿಯರು ಸುಮಿತ್ರ ಕಮಲರಿಗೆ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಒದಗಿದ್ದುವು. ಇಂಥ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಗೀತೆಯಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ

ಹಾಡು ಬೇಲೂರು ಚೆನ್ನಕೇಶವನನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಸ್ತಿ ರಚಿಸಿದ್ದ ಕವನ 'ಬಿನ್ನಹ' ಮಧ್ಯಮಾವತಿ ರಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಾಡಿಕೆ ಮಾಸ್ತಿಯವರಿಗೆ ತುಂಬ ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಊರು ಮತಿಘಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜ - ಅಜ್ಜಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೊರಟಾಗ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿನ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಲೂರು ಚೆನ್ನಕೇಶವನ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ದೇವರ ಮುಂದೆ ಪೂಜೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ನಾವು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡು ಬಿನ್ನಹ. ಬಿನ್ನಹವಿದು. ನಿನ್ನಡಿಗಳಿರಲಿ / ಎನ್ನಯ ತನುಮನ ನಿನ್ನನರಿಯಲಿ / ಎನ್ನದು ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲವು ಸಂತತ ಚೆನ್ನಕೇಶವಾ ನಿನ್ನೊಳು ನಿಲಲಿ" ಎಂದು ನಾವು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಬಂಧುವರ್ಗದವರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಬಂದಿದ್ದ ಉಳಿದ ಭಕ್ತಾದಿಗಳೂ ಪರವಶರಾಗಿ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಆ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಾಸ್ತಿಯವರು ನಾವು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಾಡನ್ನೂ, ಮತ್ತಿತರ ಕನ್ನಡ ಭಾವಗೀತೆ, ಜನಪದಗೀತೆಗಳನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಿ ಒಂದು ಸಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಕರೆದಿದ್ದರು. ಹೊರಗೆ ಅವರ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣನೊಡನೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕುಳಿತಿದ್ದುದು ಅಸ್ವಪ್ನವಾದ ನೆನಪು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಅಚ್ಚಳಿಯದೆ, ಹಚ್ಚಹಸಿರು ನೆನಪೆಂದರೆ ನಾವು ಮೂವರು ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರನ್ನೂ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಪತ್ನಿ ಒಳಗೆ ಕರೆದು ಚಾಪೆ ಹಾಕಿ ಕೂರಿಸಿ, ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾತಾಡಿಸಿದ್ದು. ಆಕೆ ತುಂಬಾ ಕಳಕಳಿಯ ಚೆಲುವೊಗದಾಕೆ. ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತುಂಬಾ ವಿಶ್ವಾಸ ಮರ್ಯಾದೆಗಳಿಂದ ಆದರಿಸಿ, ಅರಿತಿನ, ಕುಂಕು, ಹೂವು ಗಂಧ ಕೊಟ್ಟು, ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂವರಿಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯಿಟ್ಟು ಗೌರವ ತೋರಿಸಿದಾಗ ನನಗಾದ ಸಂತೋಷ ಹೆಮ್ಮೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲುವ ಆ ರೀತಿಯ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತಾಂಬೂಲದ ಗೌರವ, ಅದುವರೆಗೆ ನನಗೆ ಎಂದೂ ಸಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಸುಖಾನುಭವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಚ್ಚಳಿಯದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಸ್ತಿಯವರಿಗೆ ನಾನು ಬರೆದ ಕಾಗದವೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದೆ. ಅದನ್ನವರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು ಕೂಡ.

ವಸಂತ ಸಾಹಿತ್ಯೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೊಂದರಲ್ಲಿ ಅನಕೃ ಅವರು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ ಕಟುವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ನೆನಪು. ಆದರೆ ಆ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ವಾತವರಣದಲ್ಲೂ ಮಾಸ್ತಿ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ, ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮಾತಾಡಿ ಸಭಾಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುರಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲರಿಂದ 'ಹಿರಿಯಣ್ಣ ಮಾಸ್ತಿ' ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದು ನನ್ನ ಎಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಮೂಲ್ಯ ನೆನಪಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

೧೯೫೦ರ ದಶಕದ ಮೊದಲಿಗೆ ಸುಮಿತ್ರ ನಾನು ಕಮಲ ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ರೇಡಿಯೋ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದೆವು. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮುಖ್ಯ ಸಮಾರಂಭವೊಂದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೂವರೂ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಮಂದಿರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತಿಗಳಿಂದ, ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿ ಸಭಿಕರಿಂದ ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ತುಂಬಿತ್ತು. ನಾವು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆಯಿಂದ ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸಿದರೆ, ಸಭೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎಡಭಾಗದ ಗೋಡೆಗೆ ಬರಗಿಸಿದಂತೆ ಉದ್ದ ಲೋಡು ದಿಂಬುಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಗಳ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. (ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಭಿಕರು ಜಮಖಾನೆಯ ಮೇಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಕುರ್ಚಿಯ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ) ನಾವು ಹಾಡಿದ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಮಾಸ್ತಿ ತಲೆತೂಗುತ್ತ, ಹಿರಿಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದುದು ಕಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಾಡಲು ವಾತಾವರಣ ತುಂಬಾ ಉತ್ತೇಜಕವಾಗಿತ್ತು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮೈಮರೆತು ನಾವು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಡಿಗೂ ಸಭಿಕರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕರ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು.

'ಈ ಊರ್ ಗೌಡನ ಮಗಳು ನೀರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ

ಕಟ್ಟೇಕಲ್ಲಾಗ್ಗಂದಡಗಿದ್ದನ್ನುಡುಗ

ಕುಂಜರದ ಬೊಂಬೇ ಕೇಳೇ

ಎಲ್ಲರ ಜಾಣೆ ಕುಶಲಾದ ಬೊಂಬೇ ಕೇಳೇ'

- ಎಂದು ಮೊದಲಾಗುವ ಹಾಡು ಮಾಸ್ತಿಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟವಾದದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಾಡಿನ ಏನೋದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಮಾಸ್ತಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ನಕ್ಕು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ತಲೆದೂಗಿದರು.

ಮುಂದಿನ ಹಾಡು 'ಏಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ' ಎಂಬುದರ ಗ್ರಾಮ್ಯರೂಪ) ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹೀಗಿದೆ :

ಊರ ಮೇಲೆ ಊರು ದೂರವೇನೋ ತಮ್ಮಯ್ಯ ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಗ್ಯಾನಿಲ್ಲವೇನೋ ನನ ಮೇಲ - ಏ ಗೀಮೇಗಿಣಿಯೇ

ಗ್ಯಾನಿಲ್ಲವೇನೋ ನನ ಮೇಲೇ ಗೌರಿಯ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಕಾಯ್ ಹ್ಯಾಗೆ ಒಡ್ಡೋಕಡು ಜಾಣ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಕಾಯ ಕಯ್ಯಾಗೊಡದೆ ಮೈ ಗಂಗಲಿ ಮಿಂದೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ದೂರದ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಸುಖದಾಗೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ದೂರದ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಸುಖದಾಗಿದಾಳೆಂದು - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಧೀರೈಸಿಕೊಂಡ ಮನದಾಗೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ದೂರದ ಸೀಮೆಗೆ ನಾರಿ ನಾನೊಬ್ಬಳೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಧೀರ್ಯಾವುದ ದೊರೆಯೇ ಮೊಗದೋರೋ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಅಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏಣ್ಯಾಸೆ ಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿದಿರಾಸೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತವರಾಸೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಪಾಲೇವಾಣದ್ ಹಕ್ಕಿ ಏನಾಸೆಲ್ಲಿದ್ದಾವೋ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ನೀರೆಸೆ ಮರದ ನೆರಳಾಸೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ನೀರೆಸೆ ಮರದ ನೆರಳಾಸೆ ಹೆಣ್ಣಕ್ಕಿಗೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ತಾಯಾಸೆ ತೌರ ಮನೆಯಾಸೆ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ತಾಯಾಸೆ ತೌರ ಮನೆಯಾಸೆ ನನ್ನವ್ವ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ನಿನ್ನಾಸೆ ನನ್ನ ಬಿಡದಲ್ಲೇ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ನಿನ್ನಾಸೆ ನನ್ನ ಬಿಡದಲ್ಲೇ ನನ್ನವ್ವ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ನೀ ಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಮನೆ ಬಿಡದು - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ನೀ ಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಮನೆ ಬಿಡದು ನನ್ನವ್ವ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರು ಮರದ ಹನಿ ಬಿಡದು - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಹಾಡು ಕೇಳುಕೇಳುತ್ತ ಮಾಸ್ತಿ ಗಂಭೀರವದನರಾದರು. ಭಾವ ತುಂಬಿದ ಆ ಸುಂದರ ಜನಪದ ಗೀತೆಯ ಸಾಲುಗಳು ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ನಡೆದು, ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನೂ, ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಸಭಿಕರನ್ನೂ ಭಾವಪರವಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದವು.

'ನೀ ಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಮನೆ ಬಿಡದು ನನ್ನವ್ವ' ಎಂದು ನಾನು ಹಾಡಿದರೆ, ನನ್ನ ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರು 'ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ' ಎಂದು ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

'ನೀ ಬಿಟ್ಟರು ನಿನ್ನ ಮನೆ ಬಿಡದು ನನ್ನವ್ವ - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ

ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರು ಮರದ ಹನಿ ಬಿಡದು - ಏ ಗೀಣೇಗಿಣಿಯೇ'

ಈ ಕಡೆ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಹೇಳಿ, ಇನ್ನೇನು ನಾವು ಮೂವರೂ ಹಾಡಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾಸ್ತಿ ಎದ್ದು ಗಂಭೀರ ನಡಿಗೆಯಿಂದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಬಂದರು. ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯಲು ಕೈ ಎತ್ತಿದ್ದ ಸಭಿಕರು ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಒಂದು ಕೈ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಿದಾಗ ಅಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬೆರಗಿನಿಂದ ಗಪ್ಪಾಚಿಪ್ಪಾಗಿ ಕುಳಿತರು.

ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಕಂಠದಿಂದ ಮಾಸ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರು ಮಳೆಯ ಹನಿ ಬಿಡದು -

ಈ ಉಪಮೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಯಾವ ಸುಂದರ ಅಮೋಘ ಉಪಮೆಗೂ ಸಾಟಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲದು. ಇಷ್ಟು ಅದ್ಭುತವಾದ ಈ ಉಪಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲೆಂದೇ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. 'ಎಲ್ಲಮ್ಮ ಈ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಹಾಡಿ,' ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯ ತುಂಬಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಆ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದೆವು.

ಮಾಸ್ತಿ ಆ ಸಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಮಾತಾಡಿದರು. ಸಭಾಸದರು ಭಾವಪರವಶತೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರಮುಗ್ಧರಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

ನನ್ನ ಇಡೀ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ರಸಘಳಿಗೆಗಳು ಅವು. ಆ ಸಾಯಂಕಾಲ, ಆ ರಾತ್ರಿ, ಮತ್ತೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ತಿಂಗಳುಗಳು ನಾವು ಆ ಹಾಡಿನ ಮಾಯಾಲೋಕದಲ್ಲಿ ಲೀನರಾಗಿ ಧನ್ಯರಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೆವು.

ಇವೆಲ್ಲ ನಡೆದು ದಶಕಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಕಾಲ ದೇಶ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಆ ಹಾಡು ನನ್ನ ಬಾಳಿನದ್ದಕ್ಕೂ 'ಏ ಗಿಣಿ ಏ ಗಿಣಿಯೇ' ಎಂದು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ದನಿಗೊಂಡು ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. 'ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರು ಮರದ ಹನಿ ಬಿಡದು' ಎಂಬ ಸಾಲು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಪೂರಿತ ವಚನಗಳಿಗೆ, ಪ್ರೇಮಪೂರಿತ ಆಶೀರ್ವಚನ ಹಾರೈಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ದನಿಗೊಂಡು ನುಡಿಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯದ, ಮಾತಿನ, ಸೊಬಗಿನ ದನಿ, ಅವರ ಹಿರಿಜೀವನದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ಕನ್ನಡ ದನಿ - ಹನಿ, ನಮ್ಮ ಬಾಳೊಳಕಿಳಿದು, ಮಳೆ ಬಿಟ್ಟರು ಬಿಡದ ಮರದ ಹನಿಯಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತಿದೆ, ದಿನನಿತ್ಯ ಸಲಹುತ್ತಿದೆ, ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ, ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಹಸನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಈಗ ಆ ಹಿಂದಿನದನ್ನೆಲ್ಲ ಕುರಿತು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಬಂಧ ಇರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಿಣಿ ನಮ್ಮ ಕತೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಬರುವ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಕೇತ. ವಿಮರ್ಶಕರು ಹೇಳುವ ಒಂದು archetype. ಅದು ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಸಾಕ್ಷಿ. ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದೊಡನೆ ನಾವು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾತು, ಹೊರಗೆಡುಹುವ ಆಲೋಚನೆಗಳೆಲ್ಲ ಗಿಣಿಗೆ ಹೇಳುವುದರ ಮೂಲಕವೇ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದು ಗಿಣಿಯ ಲಾಲನೆಪಾಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟ ಮಾಸ್ತಿ. ಮುಂದೆ ನಾವು ಹಾಡಿದ 'ಏ ಗಿಣೇಗಿಣಿಯೇ' ಹಾಡಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಮಗೂ ಇತರರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತಿನ ಅಮೃತ ಸಿಂಚನದಿಂದ ನನ್ನೊಳಗಿನ ಗಿಣಿ ಚೇತನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ರೆಕ್ಕೆಪುಕ್ಕ ಗರಿಮೂಡಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹಾರಲು ಅನುವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾಸ್ತಿಯವರನ್ನು ನಾನು ಕಡೆಯ ಬಾರಿ ನೋಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಮೊದಲ ಮಗಳು ಮಾಧವಿ ಹುಟ್ಟಿದಾಗ.

ನೀಡಿದ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಎಳೆ ಮಗುವನ್ನು ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ ಒಳಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಔಷಧಿ ಬೆರೆತ ಹಾಲುನ್ನು ಕುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಬಲವಂತದ ಔಷಧಿಪಾನ ಮಗುವಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಹಿತವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಲು ಗುಟುಕುರಿಸುತ್ತಾ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಗುವನ್ನು ಅನನುಭವಿ ತಾಯಿ ನಾನು ಆತಂಕದಿಂದ ಗಮನಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ಅಮ್ಮ 'ಓ, ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಕಣೇ' ಎನ್ನುತ್ತಾ ದಿಗ್ಗನೆದ್ದು ನಿಂತರು, ಮಗುವನ್ನು ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಇರುಕಿಕೊಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನಾನು ತಿರುಗಿನೋಡಿದೆ. ಮಾಸ್ತಿ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಮುಗುಳ್ಳುಗುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದರು. ನೋಡಲು ಅವರೊಬ್ಬ ಹರಿದಾಸರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಹಿಂದೆಂದೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಕಂಡ ಕಳೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿದೆ.

ಸಡಗರದಿಂದ ಅಮ್ಮ ಒಳಗೋಡಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಮಗುವಿಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮಗುವಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವಂಥ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಅಳಕನಾಗಿ ತೊಡಿಸಿ ಹಿಗ್ಗಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಗುವನ್ನು ಮಾಸ್ತಿ ಕೈಲಿರಿಸಿದಾಗ ಮಾಸ್ತಿ ಮಗುವನ್ನು ಬಾಯ್ತುಂಬ ಹರಸಿ,

'ನಾನು ಕಾಫಿ ಏನಾದರೂ...' ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಚಾರದ ಮಾತಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದರು....

ಆಮೇಲೆ ತಿಳಿಯಿತು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಆ ಹಿಂದಿನ ವಾರವಷ್ಟೇ ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಮೊಮ್ಮಗುವಿನ ಆಗಮನದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ. ನನ್ನನ್ನೂ ಮಗುವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಲು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗ ಅವರು, ಅಯ್ಯೋ ಏಕೆ, ನಾನೇ ಬರುತ್ತೇನೆ ಎಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಅಣ್ಣ ಈ ಮಾತು ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಾಸ್ತಿ ತಮ್ಮ ಮಾತಿನಂತೆ ಬಂದೇ ಬಂದರು. ಮಗುವನ್ನೂ ನನ್ನನ್ನೂ ಹರಸಿ ಹೋದರು. ಅವರ ವಾತ್ಸಲ್ಯಕ್ಕೆ, ಸರಳತೆಗೆ, ಉದಾತ್ತತೆಗೆ ಇದೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬೆರಗುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಾಸ್ತಿ ಅಂದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹರಿದಾಸರಂತೆ ಏಕೆ ಕಂಡರು ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ನಿಗೂಢವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ, ಬಹುಶಃ ೧೯೮೦ರ ದಶಕದ ಮೊದಲಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಪತಿ ರಾಜಗೋಪಾಲ್ ಮಾಸ್ತಿಯವರ 'ಭಾವ'ವನ್ನು ಓದಿದವೇಲೆ, ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಅವರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರವೂ ಬಂತು. ವಾತ್ಸಲ್ಯಪೂರಿತ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಅವರ ಕಾಗದ ಓದಿ ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಉಬ್ಬಿಹೋದೆ. "ನಾನು ನೋಡಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಜಾಣ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು" ಎಂದೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದರು. ನಾನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಂಚಮೀ ಹಬ್ಬ ಹಾಡನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು 'ಅಣ್ಣನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಷ್ಟು ಕೊಬ್ಬರಿ ಬೆಲ್ಲ, ಅರಳು ಅವಲಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ತಂಗಿ ಅನ್ನುವ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು cassette tape ಮಾಡಿ ಕಳಿಸು, ಮತ್ತೆ ಕೇಳಬೇಕೆನಿಸುತ್ತದೆ; ಎಂದವರು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದರು. ಅವರ ಆ ಒಂದು ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದೆ ನಾನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ, ತೀರ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿ, ಆ ಹಾಡನ್ನವರಿಗೆ ನಾನು ಕಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನ ಗೆಳತಿ ವಸಂತಶ್ರೀಯೊಂದಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡೆ.

ನನ್ನಿಂದಾದ ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ೨೦೦೨ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿತು. ಆ ವರ್ಷ ಮಾಸ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ Indian Institute of World Culture ನಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಗೀತೆ ಹಾಡುವಂತೆ ವಸಂತಶ್ರೀ ನಾವು ಮೂವರು ಅಕ್ಕತಂಗಿಯರನ್ನೂ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಳು. ದೆಹಲಿ, ಫಿಲಡೆಲ್ಫಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - ಹೀಗೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಕಡೆ ಚದರಿಹೋಗಿದ್ದ ನಮ್ಮ L.G. ಸಹೋದರಿಯರ ತಂಡಕ್ಕೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದುಗೂಡಿ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು.

ಅಂದಿನ ಸಭೆ ತುಂಬಾ ಹಿತಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಹಿರಿಯ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು, ಅವರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ವಸಂತಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಇನ್ನಿತರ ಸನ್ನಿಹಿತ ಬಂಧುಮಿತ್ರರು ಹಾಜರಿದ್ದ ಆ ಸಭೆ ತುಂಬಾ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ, ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಮಾಸ್ತಿಯವರಿಗೆ ಅತಿ ಪ್ರಿಯವಾದ ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಅಂದು ಹಾಡಿ ಅವರ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿದೆವು. ಇಂದು ಅವರ ಆತ್ಮ ತೃಪ್ತಿಗೊಂಡು ಸಂತೋಷಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹರಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅವರ ಮನೆಯವರು ಹತ್ತಿರದವರು ನುಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು ಎನ್ನಿಸಿತು. ಈ ಅವಕಾಶ ದೊರೆತದ್ದು ನನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಎನ್ನಿಸಿ ಹೃದಯ ಧನ್ಯತಾಭಾವದಿಂದ ತುಂಬಿಬಂದಿತ್ತು.

(ಕನ್ನಡದ ಮರ ಚೇತನ - ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ) ಸಂಪಾದಕರು - ಅಹಿತಾನಲ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕರು ಹಂ.ಕ.ಕೃಷ್ಣಪ್ರಿಯ, ಪ್ರಕಾಶಕರು - ಸಾಹಿತ್ಯಾಂಜಲಿ, ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಮತ್ತು ಅಭಿನವ ಬೆಂಗಳೂರು, ೨೦೦೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಲೇಖನ)

ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

‘ಕೇಳಿರಿ... ಕೇಳಿರಿ... ಜನರಿಗೊಂದು ಸಂತಸದ ಸುದ್ದಿ. ನಾಗರಿಕರು ಎಂದೂ ಕೇಳಿರಿಯದ ಸಂಭ್ರಮದ ಸಮಾಚಾರ ! ವಿನೂತನ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ‘ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?’ ಎಂಬ ನಾಟಕ. ಹಿಂದೆಂದೂ ಪ್ರದರ್ಶಿತವಾಗದ ಅಪರೂಪದ ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ನೋಡಲು ಮರೆಯದಿರಿ, ಮರೆತು ನಿರಾಶರಾಗದಿರಿ. ನಾಟಕ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾತ್ರ. ಕೇಳಿರಿ.. ಕೇಳಿರಿ...’

೧೯೪೦ರ ಘಟನೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಿಣಾಮದ ಉತ್ಕಟಕಾಲ. ಮೈಸೂರಿನ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯ ಮುಖ್ಯಬೀದಿಯಲ್ಲಿ (ಇಂದಿನ ಅಶೋಕಾ ರಸ್ತೆ) ಕಂಚೂಕಂಠದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬನಿಂದ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕದ ಪ್ರಚಾರವೊಂದು ತಮ್ಮಟೆಯ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೆ ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿತ್ತು. ನಾಟಕಗಳ ಬೀದಿ ಪ್ರಚಾರದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಚಾರಕನನ್ನು ಸುತ್ತಿವರೆದು, ಕರಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕೈ ಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದರೂ, ಇಂದು ‘ಟಾಂ ಟಾಂ’ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವನ ಬಳಿ ಹಿರಿಯರೂ ಜಯಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ‘ಎಲ್ಲಿ...? ಯಾವಾಶಿ...’ ಎಂಬ ತವಕದಿಂದ ನಾಗರಿಕರು

ಮೈಸೂರು ನಾಗರಾಜ ಶರ್ಮಾ

ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರಿನ ದೊಡ್ಡಪೇಟೆಯ ವರ್ತಕರು ಈ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದರು.

ಇಂಗ್ಲಿಷರ ಐಷಾರಾಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದ ಅಂದಿನ ಬಡ ಬೋರೇ ಗೌಡನಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಯುಕ್ತಿಯು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಕಾಲ. ಅಂದಿನ ಸಂಪಾದನೆ ಆನೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಆರುಕಾಸಿನ ಮಜ್ಜೆಗೆ ಎನ್ನುವಂತಾಗಿದ್ದು ವೈಭವದ ಜೀವನ ಮರಳುಗಾಡಿನ ಮರೀಚಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಹಣಸಂಪಾದನೆಯ ಸುಲಭಮಾರ್ಗವೊಂದು ಪರಿಚಯವಾಗುವ ಸದವಕಾಶವು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಬೇಡ !

ಕರಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿರಲಿ, ಜರಿಪೇಟೆ ಧರಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಂತರೂ ಸಹ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಕೈಒಡ್ಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದ್ದ ಪ್ರವೇಶದರವಂತೂ ಹುಬ್ಬೇರಿಸುವಂತಿದ್ದು ಅಂದಿನ ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿಯ ನಾಟಕಕ್ಕಿಂತಲೂ ನಾಲ್ಕುಪಟ್ಟು ದುಬಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ‘ಪ್ರವೇಶದರ ಹೆಚ್ಚಾದರೇನು? ಈ ನಾಟಕದಿಂದ ಕಲಿಯುವ ಪಾಠದ ಮೂಲಕವೇ ಮುಂದೆ ಅಪಾರ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಲ್ಲ!?’ ಅಂತೆಯೇ ಇದನ್ನೂ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೂಡುವ ಬಂಡವಾಳವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ‘ಪರವಾಲೇದು’ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡವರೇ ಅನೇಕಮಂದಿ.

ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿರುವ ನಾಟಕ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಬಿಡುವ ಗೋಚಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವೃಥಾ ಸುಲಭ ಸಂಪಾದನೆಯ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಊರಿಗೆಲ್ಲ ಏಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು? ಎಂಬ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ತ್ವಾದರೂ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಳಿಯ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವರ್ತಕರು ಗುಟ್ಟಾಗಿಯೇ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂತೂ ಶ್ರೀರಾಮಪೇಟೆಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಾಟಕ ಬಿಡಾರದಲ್ಲಿ (ಇಂದಿನ ರಾಜಕಮಲ್ ಟಾಕೀಸಿನ ನಿವೇಶನ) ನಾಟಕದ ದಿನ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ನೂಕುನುಗ್ಗಲು. ಕೇವಲ ಒಂದೆ ಪ್ರದರ್ಶನವಾದ ಕಾರಣ ನಾಟಕವನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬ ತವಕಬೇರೆ. ರಂಗಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಸಬಹುದಾದುದಕ್ಕಿಂತ ನಾಲ್ಕುಪಟ್ಟು ಜನ ಹೊರಗೆ ಜಮಾಯಿಸಿದ್ದರು.

ಈ ಜನಜಂಗುಳಿಯನ್ನು ನೋಡುವ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದವರೂ ಅನೇಕರು ! ಒಂದೇ ಪ್ರದರ್ಶನವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾಟಕದ ಟಿಕೀಟುಗಳು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕಂಪನಿ ನಾಟಕಕ್ಕಿಂತ ಹತ್ತುಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ತಕರು ಟಿಕೀಟು ಖರೀದಿಸುವ ಪಟ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ.

ನಾಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಾಗೃಹ ಭರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಒಳಗೆ ಬರಲು ತವಕಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನರ ಗುಂಪು ಇನ್ನೂ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಥಳಾವಕಾಶಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟಿಕೀಟುಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅನೇಕರು ಗೊಡೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಮಾಮೂಲಿ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದ್ದರೆ, ಖಳನಾಯಕನ ಪಾತ್ರ ತೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಈ ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಪ್ರಯೋಗವಾದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಸಂಯಮವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದೂ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ನಾಟಕವಾದ ಕಾರಣ ತುಸು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ರಾಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಿತ್ತು.

ಅಂದಿನ ದಿನಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಕಾಲುಗಂಟೆ ಮುಂಚೆ ಮೊದಲು ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಒಳಬರಲು ಇದ್ದ ಮೂರು ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜನರನ್ನು ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅನೇಕ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಗಂಟೆಯ ಸಪ್ಪಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಕೇಳಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ರಂಗದ ಮೇಲಿನ ಮಕಮಲ್ ಬಟ್ಟೆಯ ಕೆಂಪುಪರದೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಿತವಾಗಿತ್ತಾದರೂ, ಅದು ಬೇಗ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲಿ ಎಂಬ ತವಕವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೊರಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಪೋಲೀಸರು ರಂಗಮಂದಿರದ ಒಳಗೇ ಜಮಾಯಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಕೆಲವಾರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಒಳಗೊಳಗೇ ಗೊಣಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೂರನೆಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತಾದರೂ, ಒಳಕ್ಕೆ ಬರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇನೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ! ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಾದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನೂ ತೆರೆಯಬಾರದೇ ? ಎಂದು ಆಸಹನೆ ತೋರಿದರು ಅನೇಕರು.

ಮೂರನೆಯ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿ ಹಲವು ನಿಮಿಷಗಳು ಕಳೆದರೂ, ರಂಗಪೂಜೆಯ ‘ಕಾಯ್ ಗಜವದನ’ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಗುಬುಗುಬು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹೊರಗಿನವರೆಲ್ಲ ಒಳಬಂದುಬಿಡಲಿ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾಟಕದ ಪ್ರಾರಂಭ ತಡಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಸಹಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ.

ಪೂರ್ವರಂಗದ ಸಂಗೀತ ಸಪ್ಪಳ ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಕೇಳಿಬರದಿದ್ದಾಗ, ಜನರು ಟಿಕೀಟು ಸಂಗ್ರಾಹಕನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸ ತೊಡಗಿದರು. ‘ಏಕೆಷ್ಟು ತಡ? ಬೇಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ತಿಳಿಸು’ ಎಂದು ಅಗ್ರಹಪಡಿಸತೊಡಗಿದರು. ‘ಬಂದೇ ಸಾರ್ ಒಂದು ನಿಮಿಷ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಆತ ತನ್ನ ಸಂಗ್ರಾಹಕನನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಾಗ, ‘ನೀನೇಕೆ ಬರಬೇಕಯ್ಯಾ? ನಿನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕೆಲಸಾ ಮುಂದುವರಿಸು, ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವಂತೆ ಸೂತ್ರಧಾರರಿಗೆ ತಿಳಿಸು’ ಎಂದು ಗಿರಿಜಾ ಮೀಸೆಯ ವರ್ತಕರೊಬ್ಬರು ಅವನನ್ನು ತರಾಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾದಾಗ, ಜನ ಟಿಕೀಟು ನೀಡುವುದಕ್ಕೂ ತಾಳ್ಮೆ ತೋರದೆ ಒಳ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಿರ್ವಾಹವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಸಂಗ್ರಾಹಕ ಜನರ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನೇರಿ ನೇರವಾಗಿ ರಂಗದಮೇಲೇರಿದ ಆತ ನೇಪಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಎಳೆಯ ಹತ್ತಿದ. ಪರದೆಯ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೇಲೇರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಂತೆ, ಜನರ ನಡುವಿನ ಗದ್ದಲವೂ ಸಹ ನೀರವತೆಯತ್ತ ಬದಲಾಯಿಸಿತು.

ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಕರಮುಗಿದ ನಟರ ತಂಡವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ರಂಗಸಜ್ಜೆಗಳಾಗಲೀ ಕಂಡುಬರದೆ, ಎದುರಿನ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಫಲಕವೊಂದು ಎದ್ದು ರಾಜಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ‘ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಹೀಗೆ’ ನಮಸ್ಕಾರ. ಎಂದು!!

ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ನಡುವಿನ ಮೌನ ಒಂದೆರಡು ನಿಮಿಷ ಮುಂದುವರೆಯಿತಾದರೂ, ರಂಗದಮೇಲೆ ಚಲನೆ ಇಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸಂಯಮ ದೂರಸರಿಯಿತು. ಜನರ ನಡುವೆ ಹಾಹಾಕಾರ ಭುಗಿಲೆದ್ದು ಅನೇಕರು ಕುಳಿತಜಾಗದಿಂದ ಮೇಲೆದ್ದರು. ನೇತಾರರಂತೆ ಪೈಲ್ಯಾನ್ ಬೋರೆಯನವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ‘ಏನಯ್ಯಾ ಇದು ಸಮಾಚಾರ? ಯಾರೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ?’ ಎಂದು ದ್ವಾರಪಾಲಕನ (ಪುಟ 11ಕ್ಕೆ)

ಮಮತೆ

ಆ ದಿನ ನನ್ನ ಸಂಬಳ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿತ್ತು. ಸಂಬಳವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತಾಲೂಕಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಂಟಕ್ಕೆ ಜಾಗರಣೆಯ ಕಾರಣ ಬೇಗ ಏಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಳು ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದೆ. ಮೈಯಿಡೀ ನೋಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಲೆದಿಂಬಿನ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಿದೆ. ಆಗಲೆ ಬದಿಗೆ ಬಂದು ಮಲಗಿದ್ದ ಅಣ್ಣನ ಮಗಳು ಅರಚಿದಳು,

ಏ ಕಾಕಾ, ನನ್ನ ಕೈ ಮುರಿಯಿತು.

ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಲಗಿದ್ದೀಯಾ? ಸ್ವಲ್ಪ ಏನಾದರೂ ಆಯಿತೆಂದರೆ ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡುತ್ತಾಳೆ.

ಕಾಕಾ !

ಅವಳ ಕೈ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕೂಗಿ ಹೋ ಎಂದು ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜೀವ. ಅತಿಯಾದ ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದಾಗಿ ತುಂಬಾ ಪರಿ ಹೋಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಆ ಅಳು ನನಗೆ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಅವಳನ್ನು ದುರ್ಲಕ್ಷಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದೆ.

ದಿನಾಲೂ ಕಡಿಮೆ ಕಡಿಮೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯಾದರೂ ತನ್ನ ಹಾಸಿಗೆಯಿಂದ ನಾನು ಮಲಗಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಬರುವುದು ಮತ್ತು ನನ್ನ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಇಲ್ಲವೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವುದು ಅವಳ ಪರಿಪಾಠವಾದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಅವಳು ಅಳುವುದು ಈ ದಿನ ಕೌತುಕವೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ನೋವಾದ ಕೈಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಾಡಿಸಲೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವಳು ಹೆಚ್ಚು ರಂಪಾಟ ಮಾಡಹತ್ತಿದಳು. ನನ್ನ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಲು, ಹತ್ತಿರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಂಟು ಗಂಟೆಗೋ ಗಾಡಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಿತ್ತು.

ಅವಳ ಅಳು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಯೇ ಅತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಮ್ಮ ಓಡಿ ಬಂದರು. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬೈಯುತ್ತ ಅವಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಹತ್ತಿದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸತೊಡಗಿದ್ದೆ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅಳು ನಿಂತಿತು. ಅಂಗಳದುದುರು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಬಿಸಿಲಿನೊಡನೆಯೇ ನೆರೆಮನೆಯ ಬಾಳ ಬಂದಿದ್ದ. ಅವನು ಸಣ್ಣ ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದು ಬೇಬಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಹಿಂದೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಬಿ ಈಗ ಆನಂದದಿಂದ ಕುಣಿಯಹತ್ತಿದಳು.

ನಾನು ಬಟ್ಟೆಹಾಕಿಕೊಂಡು ಊಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವನಿದ್ದೆ. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆಂಬ ಸುಳಿವು ಬೇಬಿಗೆ ಹತ್ತಿತು. ನಾನು ಅಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಬೇಬಿ ಆಟವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಓಡೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಳು.

ತನ್ನ ಬಾಲಿಶ ವೈಯಾರದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು, ಕಾಕಾ ನನಗೆ ಇವತ್ತು ಕುದುರೆ ತಾರಲ್ಲ! ಅವಳಾಗಲೇ ಮರೆತಿದ್ದರೂ ನನ್ನ ಸಿಟ್ಟು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಏನು ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಾರಲ್ಲ. ತರುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ... ತರಬೇಕೂ, ಅವಳು ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಂಕಿಸುತ್ತಾ ಅಗ್ರಹದಿಂದ ಹೇಳಿದಳು.

‘ಹೂಂ’. ನಾನೆಂದೆ.

‘ತರುತ್ತೀ ತಾನೆ?’ ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಲೆಂದೆ ಕೇಳಿದಳು.

‘ಹೌದು, ಹೌದು’, ತರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಲ. ತರುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ....?

ತಂದೇ ತರುತ್ತೀ.... ನನ್ನ ಕಾಕಾ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಮುತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು.

ಹೌದು ಮಗು, ತರುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವಳು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಲಾಗಹಾಕಿ ಕುಣಿಯಹತ್ತಿದಳು.

ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬಂದು ಆಡಲು ಅವಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಳನನ್ನು ರೇಗಿಸುತ್ತಾ ಅವಳೆಂದಳು. ನೋಡು, ನನಗೆ ಕುದುರೆ ಇದೆ. ನಿನಗೆಲ್ಲಿದೆ?

ನನಗೆ ಕೂಡಾ ತರುತ್ತಾರೆ ಅಪ್ಪ. ಬಾಳ ಅಳುವೋರೆಯನ್ನು ಹಿಂಚಿಸಿ ಅಂದ.

ಇಲ್ಲಾ, ನಿನಗೆ ಕುದುರೆ ಇಲ್ಲಾ, ನನಗೆ ಕಾಕಾ ತರುತ್ತಾರೆ, ಬೇಬಿ ಅವನನ್ನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸತೊಡಗಿದಳು.

ತನಗೆ ಕುದುರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಾಳ ಅಂದ, ಬೇಬಿ, ನನಗೆ ನಿನ್ನ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬಿಡುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ? ಅವನು ಈಗ ಅವಳನ್ನು ರಮಿಸಲು ತೊಡಗಿದ.

ಛಿ ! ನಿನ್ನನ್ನು, ಯಾರು ಕೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ?

ಯಾಕೆಯೇ ತುಡುಗಿ? ಈವರೆಗಿನ ಸಂಯಮವು ಕಡಿಮೆ ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಬಾಳ ರೊಚ್ಚಿಗೆದ್ದು ಅಂದ.

ನನಗೇಕೋ ಬೈಯುತ್ತಿ?

ನೀನೇ.. ಮಾರಿ... ಬೈದದ್ದು...

ನೋಡು, ಮತ್ತೆ ಬೈದ್ದೀಯಾ. ಹಲ್ಲಿನಿಂದ ತುಟಿಯನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಾ ಬೇಬಿಯು ಬಾಳನ ಮೈಮೇಲೆ ಉರಿದು ಬಿದ್ದಳು. ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಕಟಕಟನೆ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡಿದಳು. ಅವನು ಅವಳ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮತ್ತೂ ಬೇಬಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು, ತನ್ನ ಬಲಗೈಯಿಂದ ಅವಳ ಬೆನ್ನಿಗೆ ರಪರಪನೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ.

ಮೂಲ ಮರಾಠಿ : ಪ್ರ.ರಾ. ಶಿಂದೆ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ರತ್ನಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ

ಬೇಬಿ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಳು.

ನನ್ನನ್ನು ಅತ್ತಿಗೆ ಒಳಗೆ ಕರೆದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹೊರಗೆ ಈ ಹೊಡೆದಾಟ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಗದರಿಸಿದೆ. ಅರೇ ಏನು ನಡೆದಿದೆ? ಬಿಡು, ಬಿಡು ಅವನನ್ನು. ಆದರೂ ಬೇಬಿ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ನಾನು ಅವರಿದ್ದೆಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಮತಿಗೆಟ್ಟವರಾಗಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಲ ಬಂದಿತ್ತೋ ಏನೋ? ಬೇಬಿಯು ಕೆನ್ನೆಗೆ ರಪ್ ಎಂದು ಒಂದೇಟು ಬಿಗಿದೆ. ಆಗ ಬೇಬಿ ಅವನ ಕೈಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಳು. ಬಾಳನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಹಲ್ಲು ಆಳವಾಗಿ ಅಚ್ಚೊತ್ತಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರೂ ಬೆವರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಬಾಳ ಕೈಗೆ ಆದ ನೋವಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಬೇಬಿ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಹೊಡೆದ ಪೆಟ್ಟಿನಿಂದಾಗಿ ‘ಹೋ’ ಎಂದು ಸ್ವರ ಎತ್ತಿದರು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಅಳುತ್ತಲೇ ಬೈಯ ತೊಡಗಿದರು. ನಾನು ಬೇಬಿಯ ಮೋರೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿತ್ತೆ. ಬೇಬಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಳು. ಕಾಕಾ ಹೊಡೆದಾ ಎಂದು ಶಂಖ ಊದ ತೊಡಗಿದಳು.

ಅತ್ತಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದರು.

ಹುಡುಗಿಗೆ ಸರೀ ತಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರಾ?

ಅವಳು ಬಾಳನ ಕೈ ಮಾಂಸವನ್ನೇ ಕಿತ್ತಿದ್ದಾಳೆ, ನೋಡಿ !

ಸಾಕಾಯ್ತು ಈ ಬಾಳನ ಉದ್ದಟತನ ! ಹುಡುಗಿಯ ಕೆನ್ನೆ ಎಷ್ಟು ಊದಿ ಹೋಗಿದೆ! ಐದೂ ಬೆರಳು ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ ! ಅತ್ತಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಅಳತೊಡಗಿದಳು.

ಅಮ್ಮನ ಜೀವವೂ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಆದರೂ ಅವಳು ತಟಸ್ಥಳಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದಳು.

ಅತ್ತಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೆ ಬಿದ್ದೆ. ಅಮ್ಮನೂ ‘ಊಟ ಮಾಡಿ ಹೋಗು’ ಎನ್ನಲಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗವೂ ಉರಿದಿತ್ತು. ನನಗೆ ಬೇಬಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಹಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಅವಳ ವಿಷಯ ಏನೂ ಅನ್ನಿಸುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅವಳಿಗೆ ನಿರ್ಧಯನಾಗಿ

(ಪುಟ 11 ಕ್ಕೆ)

ಜನಮಾನಸಕ್ಕೆ ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧನ ಕೊಡುಗೆ 'ವಿಪಶ್ಯನಾ'

ಸುಖ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಡ? ಆದರೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ತುಂಬಿ ನಮ್ಮ ದಿಯಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ಕಲೆ ಹಸ್ತಗತವಾಯಿತೆಂದರೆ, ಅದೇ ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮದ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಕಲೆ ಎನಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನಾವು ಸ್ವತಃ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯ ಜೀವನ ನಡೆಸಿ, ಇತರರಿಗೂ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಂದು ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸ. ಶುದ್ಧ ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಅಂತಹ ಸುಖಶಾಂತಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲರ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ.

ಧರ್ಮವು ಹೇಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು, ನಾವು ಏಕೆ ಅಶಾಂತರಾಗುತ್ತೇವೆ? ಏಕೆ ಮನಸ್ಸಿನ ನಮ್ಮ ದಿಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಅಂತರಾಳವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಣುಕಿ ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನಾನಾ ವಿಕಾರಗಳಿಂದ ವಿರೂಪಗೊಂಡಿದ್ದು ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ಅಶಾಂತಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಚಂಚಲಗೊಂಡು ಹಲವಾರು ಕಡೆ ವಿಹರಿಸತೊಡಗುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸಿನ ರಾಗ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಭಯವಾಗಲೀ, ಈರ್ಷ್ಯೆಯಾಗಲೀ ಗೊಂದಲಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಸಂತುಲನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ, ಭಯ, ಈರ್ಷ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಜಾಗೃತವಾಗದಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಜಾಗೃತವಾದರೂ ನಾವು ಅಶಾಂತರಾಗದೇ ಇರಬಹುದು? ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ ಏಕೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ? ಒಂದು ವೇಳೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಅಪ್ರಿಯ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಜಾಗೃತಿ ಏಕೆ ಬೇರೆಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ? ನಾವು ಹೋದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇಲ್ಲ, ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅದರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಜೀವನದೊಳಗೆ ಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಅಪ್ರಿಯ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವು ಪದೇ ಪದೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳುಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಉಪಾಯವೆಂದರೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದು. ಹಾಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಬಿಸಿಲು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯೂ ಬರಬಹುದು. ಆಗ ನಾವು ಭತ್ತಿಯ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಎಂತಹ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯಬೇಕು.

ಸುರಕ್ಷೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರು ಬಯ್ಯರೂ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಕ್ಷುಬ್ಧರಾಗದೇ ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗಿ ಇರುವುದು. ಯಾವುದಾದರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಅಹಿತ ಅನುಭವಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನದಲ್ಲೇಕೆ ವಿಕಾರ ಉಂಟಾಗಬೇಕು? ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಚಲಿತ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಹಂಕಾರ, ಆಸಕ್ತಿ, ರಾಗ ದ್ವೇಷ, ಮೋಹಗಳ ಗಂಟುಗಳೇ ಇವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಏಟು ತಾಗುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಏಟು ಕೊಟ್ಟವರಮೇಲೆ ಕ್ರೋಧ, ದ್ವೇಷಗಳಂತಹ ವಿಕಾರಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತುತ್ತವೆ. ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತಃಕರಣವು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುವುದೋ ಅಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ ಅಥವಾ ಅಶಾಂತತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೆಂದರೆ, ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗುವವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಪೂರ್ವ ಸಂಚಿತವಾದ ಕಲ್ಮಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪ್ರಿಯ ಘಟನೆಯ ಸಂಪರ್ಕವಾದರೆ, ಹೊಸ ವಿಕಾರಗಳು ಎದುರಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದೇನು? ಹೀಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ವಿಕಾರ ಮೂಡಿಬಂದಾಗ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲವೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಇತರ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬಹುದು? ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದೂರ ಓಡಿಹೋಗುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ರೀತಿ ಪಲಾಯನವೇ ಹೊರತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಉಪಾಯವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಕೇವಲ ಮೇಲ್ಪದರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜಾಗೃತ ಹಾಗೂ ಸುಪ್ತ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ಅವು ಅಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಅಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೇ ಅನೇಕ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನೂ ಕ್ಷುಬ್ಧತೆಯನ್ನೂ ನಮ್ಮೊಳಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಗೋಜಲಾದ ದಾರಗಳಂತೆ ಒಂದೊಂದೊಂದು ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡು ಕಗ್ಗಂಟಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಗೋಯೆಂಕಾ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ : ಸಿ.ಆರ್. ಅನ್ನಪೂರ್ಣ

ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಗಂಟುಗಳು ಜಾಗೃತ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಸತ್ಯದಿಂದ ದೂರ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂತಹ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಐದುನೂರು ವರುಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಭಗವಾನ್ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅದರ ಫಲಾಫಲಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದನು. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ದರ್ಶನದಿಂದ, ಅನುಭವದಿಂದ ಶೋಧನೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ 'ಅಶಾಂತ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡದೆ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕೆಂದು' ಶಿಷ್ಯರಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದನು.

ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು, ವಿಕಾರ ಚಿತ್ತದ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಚೇತನವಾಗಿರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಎರಡು, ಸಚೇತವಾಗಿದ್ದೂ ಅಮೂರ್ತ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಭಾವದಿಂದ ಹೇಗೆ ನೋಡಬಲ್ಲೆವು?. ಭಗವಾನ್ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ ನಿರ್ಗದ ಅಂತರಾಳಗಳನ್ನು ಆತ್ಮಸಾತ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಂಡು ಕೊಂಡ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಕಾರ ಉಂಟಾದಾಗ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸದ ಗತಿ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜೀವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸದ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತಹ ವಿಕಾರಗಳು ಸತತ ಸಾಧನೆಯಿಂದಾಗಿ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ವಿಕಾರಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಚಾಸವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪಾಲಿ

ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ “ಆನ-ಪಾನ-ಸತಿ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶರೀರದಲ್ಲಾಗುವ ಜೀವ ರಸಾಯನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಭಾವದಿಂದ ನೋಡುವ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ‘ವಿಪಶ್ಯನಾ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದು). ನಿಸರ್ಗದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ‘ಋತ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ನಾವು ‘ಧರ್ಮ’ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಯಾವಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗೆ ವಿಕಾರ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ನಾವು ಅಶಾಂತರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಅಂತಹ ವಿಕಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಶಾಂತಿಯಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತೇವೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮ. ನಿಸರ್ಗದ ಈ ನಿಯಮವನ್ನು ಅರಿತ ಮಹಾಪುರುಷರು ಧರ್ಮದ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ವಿಕಾರದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ದುಃಖಿತರಾದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಕೇವಲ ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ‘ವಿಪಶ್ಯನಾ’ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರಿಗೆ ವಿಪಶ್ಯನ ಸಾಧನೆಯ ಒಂದು ವಿಧಾನ ಹಸ್ತಗತವಾಗುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇದು ನಿರಂತರ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತಹದು. ಸಾಧನೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಜೀವಿಸುವ ಕಲೆ ಪುಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ತ ನಿರ್ಮಲವಾಗುತ್ತಾ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ವಿಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಲ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಿಕಾರ ಚಿತ್ತವು ಮೈತ್ರಿ, ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಸಮತೆಯ ಸದ್ಗುಣಗಳಿಂದ ‘ಸುಜಲಾಂ, ಸುಫಲಾಂ’ ಆಗುತ್ತದೆ. ವಿಪಶ್ಯನ ಮಾಡುವ ಸಾಧಕರು ಸ್ವತಃ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶಾಂತಿ ಶ್ರೀಮಂತವಾದದ್ದು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲೆಯುವುದೇ ದಾರಿದ್ರ್ಯ

• ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ

ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ? (ಪುಟ 8 ರಿಂದ)

ಕೊರಳುಪಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ಗುಡುಗಿದರು.

ಹುಲಿಯ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಹುಲ್ಲೆಯಂತಾದ ಆ ಯುವಕ ಕರ ಜೋಡಿಸಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಂಡ ‘ನನಗನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವ್ಯಾವಿ, ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಟಿಕೇಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆಯೂ, ಜನ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಪರದೆ ಎಳೆಯುವಂತೆಯೂ’ ಕಂಪನಿಯವರು ತನಗೆ ಸೂಚನೆ ನೀಡಿದ್ದು, ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾಣ ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ’ ಆತ ಅಳುತ್ತಾ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಜನಸ್ತೋಮ ಸಡಲವಾಗಿತ್ತು.

ಒಂದು ಅಂಕದ ಈ ನಾಟಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಿರಲಿ, ಆಗಲೇ ಮುಗಿದೇಹೋಗಿದ ಎಂಬ ಅಂಶ ಜನರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಅವರ ಆಕ್ರೋಶ ಮುಗಿಲು ಮುಟ್ಟಿತ್ತು. ‘ಹಾಕ್ಕೋ ಅವನಿಗೆ’ ಎಂದವರು ಕೆಲವರಾದರೆ, ಆ ಬಡಪಾಯಿಯ ಕಪಾಳಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿದವರು ಒಬ್ಬರು. ‘ಅವನನ್ನೇನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೀರಿ, ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರೋ ದುಡ್ಡಿಗೆ ಈ ಕುರ್ಚಿಯನ್ನೋ ಕೊಂಡೋಯ್ಯೋಣ ಅಂದ್ರೆ’ ಎಂದವರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು. ನಡೀರಿ, ನಮ್ಮನ್ನಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ?’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ದಿಟ್ಟ ಶೆಟ್ಟಿರೊಬ್ಬರು ಕುರ್ಚಿಯೊಂದನ್ನು ಮಡಚಿ ಕಂಕುಳಿಗೇರಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ರಂಗಮಂದಿರವು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾರ್ಚಿಟ್ಟಿತ್ತು! ಹಾಲಾಹಲದಿಂದ ತತ್ತರಿಸಿದ ನಾಟಕಶಾಲೆಯ ಬೊಂಬುಗಳುಗಳನ್ನು ಹಿರಿದವರೂ ಹಲವರು.

ರಂಗದಕಡೆ ನುಗ್ಗಿದ ಜನರ ಗುಂಪೊಂದು ‘ಹೋ’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಪರದೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಜೋಲಾಡಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿತು. ದೀಪಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡವರು ಕೆಲವರಾದರೆ, ಕಿಟಕಿಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿದವರು ಹಲವರು, ಏನು ಕೈಸಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಕೆಲವರು ಅಳಿದುಳಿದಿದ್ದ ಮರ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಲು ತ್ರಿಪುರಾಂತಕನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ತೊಟ್ಟರು.

ಈ ಗಲಾಟೆಯ ನಡುವೆ ರಂಗಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕನ ಮೊರೆ ಯಾರಕಿವಿಗೂ ಬೀಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ‘ಬೇಡ್ರಪ್ಪಾ ಬೇಡಿ, ಈ ರಂಗಮಂದಿರದ ಮಾಲೀಕ ನಾನು. ನನಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಕಂಪನಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ರಂಗಮಂದಿರವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ನೀಡಿದ್ದೆ ಅಷ್ಟೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡ್ರಪ್ಪ ನಾನು ಮುಳುಗಿಹೋಗ್ತೀನಿ. ಅವನು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಯಾರ ಕಿವಿಗೂ ಬೀಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಬಡಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ ಜನರ ಕಿವಿಗೆ ತಲುಪಿದ್ದರೆ. ರಂಗಮಂದಿರವನ್ನು ಸುಡುವುದಿರಲಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಡಿಗೆಗಾಗಿ ಆಸೆಪಟ್ಟ ಅವನನ್ನೂ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಎಸೆದು ಹೋಮ ಮಾಡಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಲವಾರು ಗಂಟೆಗಳ ನಂತರ ಆ ಬೆಂಕಿ ಶಾಂತವಾದರೂ, ನಾಟಕ ಕಂಪನಿಯ ನೆಪದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಆಕ್ರೋಶವು ಮಾತ್ರ ಬಹುದಿಗಳವರೆಗೆ

ತಣ್ಣಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ನಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದೇ ನಾಟಕದ ಕಂಪನಿಯ ಮೇಲೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತು ಬೇರೆ. ಹಲವರು ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ದುರಾಸೆಯ ಜನರನ್ನು ವಂಚಿಸಿದ ವಂಚಕನ ಚಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಮುಸಿಮುಸಿ ನಕ್ಕವರು ಅನೇಕರು.

ಮಮತೆ

(ಪುಟ 9 ರಿಂದ)

ಹೊಡೆದೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಅತ್ತಿಗೆಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ರೋಸಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಬೇಬಿಯ ತಂದೆ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಅಣ್ಣ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಚೀರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ಬೇಬಿ ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬಿದ್ದು ಅತ್ತಳು. ಅತ್ತಿಗೆಯೂ ಅಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದ ನನ್ನ ವಿಷಯ ತಕರಾರು ಮಾಡಿದಳು. ಅಣ್ಣ ಮಡದಿ ಹಾಕಿದ ಗೆರೆ ದಾಟಿದವ, ಮಗಳೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಜೀವ. ಅವನು ಅವಳ ಮೈಗೆ ಎಂದೂ ಕೈ ತಾಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಬ್ಬರ ಅಳು ನೋಡಿ ಅವನಿಗೂ ಸಂತಾಪವಾಯಿತು.

ನಾಲಾಯಕ್ ಫಟಿಂಗ, ಹುಡುಗಿಯ ಜೀವವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗಿದ್ದ.

ದಿನವಿಡೀ ಗಪ್ಪನಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಅಮ್ಮ ಈಗ ಮಾತಾಡಿದಳು, ಇದೇನು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ? ಅವನಿಗೇನು ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲವೇ ? ಅವಳೇನು ಅವನ ವೈರಿಯೇ ? ನಿನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಮತೆ ಇದೆ ಅವನಿಗೆ.

ಏನೂ ಮಾತಾಡಬೇಡ. ನೀನುಕೆ ನಡುವೆ ಮಾತಾಡುತ್ತೀ? ನಾನು ನನ್ನ ಜೀವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿಸುವ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಅವನಿಗೇನು ಅಧಿಕಾರ? ಬರಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತುತಾನೆ. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ! ಸಿಟ್ಟಿನ ಭರದಿಂದ ಅಣ್ಣನು ಅಮ್ಮನಿಗೆದುರು ಮಾತನಾಡಿದ. ಅಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಟ್ಟಳು.

ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಣ್ಣ ನನ್ನ ದಾರಿ ಕಾಯತೊಡಗಿದ. ಬೇಬಿಯ ಅಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಪೂರ್ಣ ಮುಗಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಐದು ಗಂಟೆಗೇ ನಾನು ಮನೆ ಸೇರಿದೆ. ಅಣ್ಣ ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿರದಿದ್ದರೂ ದೂರದಿಂದಲೇ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದ ಅವನ ಮುಖ ನನಗೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ನಾನು ಅವಸರದಿಂದಲೇ ಮುಂದೆ ಬಂದೆ. ಕೂಡಲೇ ಬೇಬಿ ಅಣ್ಣನ ತೊಡೆಯಿಂದ ಇಳಿದು ಓಡೋಡುತ್ತ ಬಂದಳು. ನನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಿದಳು. ನನ್ನ ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗಾಗಿ ತಂದ ತಿಂಡಿಯ ಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ಬಲಬಗಲಲ್ಲಿ ಬೊಂಬೆಗುದುರೆ ಇತ್ತು. ಅವಳ ನೋಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೆನ್ನೆಗೆ ತುಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿ, ಮತ್ತು ಅವಳನ್ನು ಮೊದಲು ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿಸಿದೆ.

ಅವಳ ಕಿಲಕಿಲನೆಯ ನಗುವಿನಿಂದಾಗಿ ಅಣ್ಣನ ಮತ್ತು ಅತ್ತಿಗೆಯ ಮುಖದ ಮೇಲಿನ ವಿಚಿತ್ರ ಸಂತಪ್ತ ಗಾಂಭೀರ್ಯವು ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ಮರೆಯಾದುದನ್ನೂ ನೋಡಿದೆ.

ಪ್ರತೀಕಗಳ ಮಹತ್ವ

ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ರೂಪವೇ ಭಾರತೀಯ ನಾರಿ. ಆಕೆಯ ಅಲಂಕಾರ ಭೂಷಣಗಳೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಹಾಗೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವೆಲ್ಲ ಮೂಲ ಶುದ್ಧ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ ಎಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಆಕ್ರಮಣದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಲಬೆರೆಕೆಯಾಗಿವೆ, ಕಲುಷಿತಗೊಂಡಿವೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಕುಂಕುಮ, ಅರಿಶಿನ, ಕೈಬಳೆ ಮತ್ತು ವಿವಾಹಿತೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಚೊತೆ ಕಾಲುಂಗುರ ಮತ್ತು ಮಂಗಳಸೂತ್ರಗಳಿಂದ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಶಾಲೆಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಂದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ತರುಣಿಯರ ಕೈಬಳೆ, ಕುಂಕುಮ, ಹೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿವೆ ! ಅವುಗಳ ಅರ್ಥಗೊತ್ತಾಗದೆ ಅವುಗಳ ಧಾರಣೆ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಬಹುದು.

ಕುಂಕುಮ: ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ- "ಸ್ವಾಮೀಜೀ, ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರು ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನಿಡುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಏನರ್ಥ ?"- ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಉತ್ತರ- "it is the symbol ! for sencentity" ಅದು (ಪಾವಿತ್ರ್ಯದ ಸಂಕೇತ) ನಿಮ್ಮ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಂಕುಮವಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪಾವಿತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದರ್ಥ!"

ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮದ ಸ್ಥಾನ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಧ್ಯೆ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಅರಿಶಿನ- ಕುಂಕುಮಗಳು ನಮ್ಮ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಂಗಗಳಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಯಾವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳೂ, ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರಗಳೂ ಅವುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮವಂತೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬೆಸೆಯುವಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗುರುತಿಷ್ಯ ಸಂವಾದವೋ ತುಂಬಾ ಮನನೀಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಸಾರ ಇಂತಿದೆ- ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಬೆಳಕು ದೊರೆತರೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಿಂದ. ಅವನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಕ್ಷತ್ರಗಳೇ ನಮಗೆ ಬೆಳಕು, ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ಅಗ್ನಿ ನಮಗೆ ಬೆಳಕಿನ ಮಾಧ್ಯಮ. "ಅಗ್ನಿಯೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ?" ಗುರುವಿನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಿರುತ್ತರನಾದಾಗ, ಗುರುವೇ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ- "ಆತ್ಮನೇ ಬೆಳಕು!"

ಈ ಆತ್ಮನ ಬೆಳಕು ಸಿಗುವುದು ಭೂ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ 'ಆಚ್ಛಾ' ಚಕ್ರ ತೆರೆದಾಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ದೊರೆಯುವುದು ಕುಂಕುಮದಿಂದ. ಹಾಗೆಯೇ ಕುಂಕುಮದ ಸ್ಥಾನ ಭೂ ಮಧ್ಯೆ. ದ್ವಿ- ದಳ ಕಮಲದ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಚಕ್ರದ ವರ್ಣ ಕೆಂಪು. ಸುಷುಮ್ನಾನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಡಲಿನಿ ಶಕ್ತಿ ಹರಿದು, ಮುಚ್ಚಿಗೊಂಡಿರುವ ಈ ಕಮಲವನ್ನರಳಿಸಿದಾಗ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ತ್ರಿಕಾಲ ಜ್ಞಾನ! ಆತ್ಮನ ದರ್ಶನ ಈ ಜ್ಞಾನ ಚಕ್ರ ತೆರೆದಾಗ ಕರತಲಾಮಲಕ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಗುರಿ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಹೊರತು, ಇತರ ಮತಗಳು ಹೇಳುವಂತೆ, ಐಹಿಕ ಸುಖ- ಭೋಗವೂ ಅಥವಾ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೋ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ- ಮೋಕ್ಷ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸದಾಕಾಲ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ. ಈ ಕುಂಕುಮವು ಪುರುಷರಿಗೂ ಇದು ಹೊರತಲ್ಲ. ಅವರು ಚಂದ್ರನದ್ದೋ, ಶ್ರೀಗಂಧದ್ದೋ ಬೊಟ್ಟನ್ನಿಟ್ಟಿಟ್ಟರೆ ವಿಧವೆಯರೂ ಕಷ್ಟ ಕುಂಕುಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ರೂಢಿಯಿದೆ.

ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಈ ಆಚ್ಛಾಚಕ್ರದ ಸ್ಥಾನ ಇಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನರಕೇಂದ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮವನ್ನಿಡುವುದರಿಂದ ನರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ದೊರೆತು ಚಕ್ರಶುದ್ಧಿ ತನ್ನೂಕಲ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಬಲವರ್ಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತರುಣಿಯರು ತಾವು ತೊಟ್ಟ ಉಡುಪಿನ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ (matching) ಬಣ್ಣದ ಬೊಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸೌಂದರ್ಯ ಬಿಂದುಗಳಂತೆ (Beauty spot) ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣೆಗಣ್ಣಿನ ಅಗ್ನಿಯ ವರ್ಣವಾದ, ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನಗಳ ಸಂಕೇತವಾದ 'ಕೆಂಪು' ತಿಲಕವೇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ !

ಅರಿಶಿನ: ಇದಕ್ಕೆ ಕುಂಕುಮದ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಾನ. ಭೋಗ ಸೂಚಕ ಚಿನ್ನದ ವರ್ಣ ಸಂಪತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಗಳ ಸಂಕೇತ. 'ಕುಂಕುಮ' ಯೋಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ, ಅರಿಶಿನ 'ಭೋಗ ಸೂಚಕ ಯೋಗ' (ಪರಮಾತ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಐಕ್ಯ) ವನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರ್ಥ. ಅಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯೋಗ-ಭೋಗಗಳ ಸಮನ್ವಯವಿರಬೇಕು.

ಅರಿಶಿನದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಉಪಯೋಗಗಳು ಹಲವಾರು. ಅದು ರಕ್ತ ಶುದ್ಧಿಯ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನ. ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅರಿಶಿನವನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ ಪಿತ್ತವು ನೆತ್ತಿಗೇರದಂತೆ ತಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕುಂಕುಮದ ಕೆಳಗೆ ಅರಿಶಿನವನ್ನು ಹಚ್ಚುವುದರಿಂದ, ಆ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಹುಟ್ಟಿರುವ ಸಂತಾನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾಂಸರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಹೌದು.

ಮೂಗುತಿ : ಇದನ್ನು ಚುಚ್ಚುವ ಸ್ಥಳ- ನರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಸೈನಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಗಿನಿ ಯಶೋಧ ವಿ. ಭಟ್, ಶಿರಸಿ

ಮೂಗುತಿಯ ಕೊಳವೆ ಮತ್ತು ತಿರುಗಣೆ ಚಿನ್ನದ್ದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಹಾದು ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವನ್ನು ತಲುಪುವ ಶ್ವಾಸ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕಿವಿಯೋಲೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ- ಅಲ್ಲಿನ ನರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ದೊರೆಯುವುದರಿಂದ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಮಂಗಲಸೂತ್ರ: 'ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಅಧೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ'- ಎನ್ನುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ. ಗ್ರಹಗಳು ನಮ್ಮ ಜಾತಕದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಬದುಕು ಸುಂದರ, ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಂಗಲಸೂತ್ರದ ಧಾರಣೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ರಚನೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸೂರ್ಯ- ಚಂದ್ರರೇ ಎರಡು ತಾಳಿಗಳು. ಅವುಗಳ ಕೊಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಂಧ್ರವೇ ಶನಿ. ಅದು ಚಿನ್ನದ್ದಾದರೆ 'ಕುಜನ ಸಂಕೇತ. ಕುಜನ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ 'ಹವಳ' ಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟರು. ವಿವಾಹ ನೆರವೇರಿಸುವ ಪುರೋಹಿತ ಶುಕ್ರನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, 'ಮಂಗಲ ಸೂತ್ರ'ದ ಕೊಂಡಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಸಿ, ಕರಿಮಣಿ ಸರವನ್ನು ಮಂಗಳಸೂತ್ರವಾಗಿಸುವ ಈ ನವಗ್ರಹಗ ಬಲವೇ ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯ.

ಕೈಬಳೆಗಳು: ಮಣಿಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ನರಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಾಡಿಗಳು ಜಾಗೃತಗೊಳ್ಳುವವು.

ಹಿಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ 'ಮಾನ', 'ಶೀಲ' ಮುಖ್ಯ. ಗಾಜಿನ ಬಳೆ 'ಅಖಂಡ ಶೀಲ' ದ ಸಂಕೇತ ಗಾಜಿನ ಎಳೆಗಳು ಚೂರಾದರೆ ಹೇಗೆ ಜೋಡಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಂತೆಯೇ ಶೀಲ ಹಾಳಾದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಾಶವಾದಂತೆ- ಇದು ಲೌಕಿಕ ಅರ್ಥ.

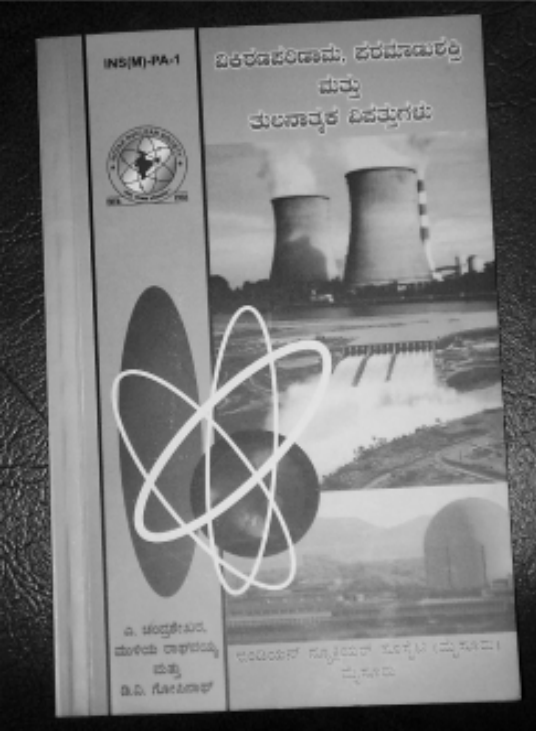
ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಾಧನೆಗೆ ಪುರುಷರಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿರುವಾಗಲೇ ಬಳೆಗಳ ಶಬ್ದದಿಂದ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮುವ ನಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೆಡೆಗೆ, ನಾದದ ಮೂಲವಾದ ಪ್ರಣವದಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಮತ್ತು ನಾದಾನುಸಂಧಾನದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾನುಸಂಧಾನ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ ಲಭಿಸಲಿ ಎಂಬ ಆಶಯ.

ಕೈಯುಂಗುರ: ಉಂಗುರ ಬೆರಳು ಅಥವಾ ಸೂರ್ಯನ ಬೆರಳು ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಉಂಗುರದ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ಪಾರಾಗಬಹುದು.

12 ಭಾಗ ಬಂಗಾರ, 10 ಭಾಗ ತಾಮ್ರ ಹಾಗೂ 16 ಭಾಗ ಬೆಳ್ಳಿ- ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ಲೋಹಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ಮಾಡಿದ ಉಂಗುರವನ್ನು ಉಂಗುರ ಬೆರಳಿನಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕ್ರಮೇಣ ಮೂಲವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಮತ.

(ಪುಟ 13ಕ್ಕೆ)

ವಿಕಿರಣಪರಿಣಾಮ, ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳು

- ಡಿ.ವಿ.ಗೋಪಿನಾಥ್, ಏ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮತ್ತು ಮುಳಿಯ ರಾಘವಯ್ಯ

ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಪರಮಾಣು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವಿಕಿರಣದ ಒಡ್ಡಿಕೆ, ಅಣುಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ವಿಕಿರಣಪಟು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಈ ವರೆಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಕಲಿತ ಅನುಭವಗಳು, ವಿಷಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬಳಸುವ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಮತ್ತು ಅವು ಪರಮಾಣು ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ/ಆಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುವ ಚಿತ್ರವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕೃತಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಇಂದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೆ, ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಸದುಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು. ನಾವು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಬಹಳ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸತ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಲೇಖಕರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರನ್ನೂ ಅಭಿನಂದಿಸೋಣ.

- ಎಂ. ಏ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

- ಪುಸ್ತಕ :** ವಿಕಿರಣಪರಿಣಾಮ, ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತುಲನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯಗಳು
ಲೇಖಕರು : ಡಿ.ವಿ.ಗೋಪಿನಾಥ್, ಏ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮತ್ತು ಮುಳಿಯ ರಾಘವಯ್ಯ
ಪ್ರಕಾಶಕರು : ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಸೊಸೈಟಿ (ಮೈಸೂರು)
ಬೆಲೆ : ರೂ 75/-

ಮೈಸೂರಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ನ್ಯೂಕ್ಲಿಯರ್ ಸೊಸೈಟಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆಯ ಪರಮಾಣುಶಕ್ತಿ, ಅದರ ಉಪಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಹಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ. ಈ ರೀತಿಯ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರಳರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾಶನ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದಿರಬಹುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗದಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಯ ಮತ್ತು ಆತಂಕಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪರಮಾಣು ವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಕಮ್ಮಿ, ಇದರ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ಪರಮಾಣು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುರಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪನಂಬಿಕೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ಇಂದು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಒಂದು ವರದಾನ ಎನ್ನಬಹುದು. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಶಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಿರಣ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಪರಿಸರೀಯ

ಪ್ರತೀಕಗಳ ಮಹತ್ವ

(ಪುಟ 12 ರಿಂದ)

ಕಾಲುಂಗುರ: ಬೆಳ್ಳಿಯ ಕಾಲುಂಗುರವನ್ನು ಧರಿಸಿದಾಗ, ನರವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತು ನಳ-ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿರಬಹುದು.

ಕೂದಲು : ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಿದುಳು ಕೋಮಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೂದಲ ಆಚ್ಛಾದನೆ ಬೇಕು. ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳು ಕೇಶದ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ, ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೀಣೇದಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪಾಪಕ್ಕುಯ.

ಕಲಶ: ಜಲ ತುಂಬಿದ ಕಲಶವನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಆವಾಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಜಲ ಸ್ವರೂಪಳೂ ಆಹುದು.

ರಂಗವಲ್ಲಿ : ರಂಗೋಲಿಯ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ದೂರ ಓಡುತ್ತವೆ. ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಆವಾಹನೆ ಮಾಡುತ್ತ, ಮನೆಗೆ ಮಂಗಳವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ರಂಗವಲ್ಲಿಗಿದೆ. ಯಜ್ಞ-ಯಾಗಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಕುಂಡಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಹಾಕುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೇಖೆಗಳು ರಂಗೋಲಿ ಮಂಡಲಗಳು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಹವಿಸ್ಸು ತಲುಪುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವು ತೊಡುವ ಆಭರಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ ಇರದೆ, ಜೀವನೋತ್ಕರ್ಷದ ದಾರಿಯಿದೆ. ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ ಋಷಿಗಳು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಹೌದು.

ಕಪಿಲ, ಕಣಾದ, ಸುಶ್ರುತ, ಚರಕ, ಭಾಸ್ಕರಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ವರಾಹಮಿಹಿರ ಈ ಆರು ಮಂದಿ ಈ ದೇಶದ ಪ್ರಾಚೀನ ವೇದ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಜನನದಿಂದ ಮರಣದವರೆಗೆ ಸುಖ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇವರು ವಿಶದವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪರಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾರಿಕೊಂಡ ನಾವು ಆ ಮೂಲ್ಯವಾದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು 'ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ' ಗೊಡ್ಡ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಕೊನೆಗೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ: ಇವುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಯಾರ ಹೊಣೆ ?

ಆತ್ಮ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣವೇ;

ಕೃಪೆ : ಮೈತ್ರೇಯೀ

ಗೋಪಾಲತ್ರಾಸಿಯವರ ಕಥೆಯೊಳಗಿನ ಬದುಕು

ಗೋಪಾಲತ್ರಾಸಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳನ್ನು 'ಕಥೆಯೊಳಗಿನ ಬದುಕು' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಕತೆಯೊಳಗಿನ ಬದುಕು, ಬದುಕಿನೊಳಗಿನ ಕಥೆ ಎರಡೂ ಒಂದೇ. ಬದುಕಿನೊಳಗೆ ಕಥೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಕಥೆಯೊಳಗೆ ಬದುಕಿರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬದುಕೆಂದರೆ ಕಥಾ ಪ್ರವಾಹ. ಕಥೆ ಬದುಕಿನ ಪ್ರವಾಹ. 'ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಕಥೆಯೇ ಹೀಗೆ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಕಥೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಥೆ ಎಂದರೆ ಅದು 'ನಮ್ಮ ಕಥೆ'. ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾ ವಾಚಕಗಳೇ. ಕಥೆಯಾಗಲು ಕ'ನಿಷ್ಯ ಇಬ್ಬರು ಬೇಕು, ಸಾಮರಸ್ಯ, ಪ್ರೀತಿ ದ್ವೇಷ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಈ ಯಾವುವೂ ಒಂದೇ ಕೈಯಿನ ಚಪ್ಪಾಳೆಯಲ್ಲ. ಘರ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇವು ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಕೈ ಜೋಡಿಸದೇ ಇವು ಬಗೆಹರಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಒಂದು ಬದುಕು ಎನ್ನುವುದು ಅನೇಕ ಅಸಂಖ್ಯ ಪೂರ್ವ ಬದುಕುಗಳ ದೇಣಿಗೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭವಿಷ್ಯದ ಅಸಂಖ್ಯ ಬದುಕುಗಳ ಕಾರಣ ಶಕ್ತಿ. ಬದುಕೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದೊಂದು ಹೊಕ್ಕು ಬದುಕುವುದು. ಕಥೆಯೆಂದರೂ ಹಾಗೆಯೇ. ಪರಂಪರೆಯ ಸತ್ವವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಒಂದರೊಳಗೊಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಥೆಯೊಳಗೆ ಸಾವಿರ ಕಥೆಗಳು ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಬದುಕಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯ ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟು ಮತ್ತು ಸಾವು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬದುಕಿನ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯ ಎಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮೇಲೆ ನೋಟಕ್ಕೆ ಅದು ನಿಜವೆನ್ನಿಸಲಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಬದುಕಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಚಿಂತನಾಕ್ರಮಗಳು, ಪ್ರಭಾವ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ನೆನಪುಗಳು ಭವಿಷ್ಯದ ಹಲವಾರು ಬದುಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಓಟ ನೇರ ಸರಳ ರೇಖೆಯಲ್ಲ. ಅದು ಅನೇಕ ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುವ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಜಾಲ. ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿ ಬದುಕನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ವರ್ತಮಾನವೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಭೂತದ ಹಳಹಳಿಕೆಯಾಗಿ, ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸುಗಳಾಗಿ ಸೋರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬದುಕು ಹೀಗೆ ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಲಾಳಿಯಾಡುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. (ಒಂದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಪಯಣದ ಗತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ರೈಲಿನ ಚಕ್ರದ ಚಲನೆಯಂತೆ). ನಮ್ಮ ಭೂತವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾಲ ಎಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸುವುದಿದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಆಚೆಯ ಒಂದು ಅನೂಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ವಿಸ್ಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೂಂಗ್ ಮುಂತಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸುಗಳಿಗಂತೂ ಎಲ್ಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯದ ಸರಹದ್ದುಗಳೆರಡೂ ಸೀಮಾತೀವಾದವುಗಳು. ಬದುಕಿಗೆ ಆರಂಭ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯಗಳಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಕಥೆಗಳಿಗೂ ಇರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅನೇಕ ಚರ್ಚೆಗಳು ಕಳೆದ ಶತಮಾನದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಹೋಗಿವೆ.

ಪಂಚೆಯವರ 'ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ' ಇಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಕಥೆ ಈ ಒಂದು ನೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೈವಿಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಬೆರಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪಂಚೆಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯಗಳು (ಕಾವ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಕಥೆಗಳೇ ತಾನೇ!) ಓ ಹೆನ್ನಿ, ಮೊಪಾಸನಂತಹವರ ಕಥೆಗಳು ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದವು. ಅಂತಹ ಒಂದು ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಮುಂದುವರಿಕೆಯೇ ಸಮಕಾಲೀನ ಕಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದರ ಅವಿವೇಕ ಕಥೆಗಾರನಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ವರ್ತಮಾನದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಾಸನೆ, ಬಣ್ಣ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಶಬ್ದ, ರುಚಿ ಯಾವುದೋ ಅನೂಹ್ಯ ನೆನಪುಗಳಿಗೆ, ಕೊಂಡಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮಧುರ ಯಾತನೆ ಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವು ಅನೇಕ ಪ್ರಜ್ಞಾಪಾತಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾಲಯಾನದ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದ ಅನುಭವಗಳಿರ ಬೇಕು. ಅದರ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ಕಾಲಮಾನದ ಅನುಭವಗಳೇ ನಮ್ಮ

ವರ್ತಮಾನದ ವರ್ತನೆಯನ್ನೂ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತವೆ. ಅನುಭವಗಳೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ, ಮನುಷ್ಯರೊಂದಿಗಲ್ಲದೇ, ಸಹ ಜಡ ಜೀವ ಜಗತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಬಂಧಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಂಬಂಧವೆಂದರೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಇಂತಹ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪರಂಪರೆಯೆಂಬ ಕ್ಯಾನವಾಸಿನ ಹಿನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು, ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹುಟ್ಟುವ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಕ್ಲಿಷ್ಟಕರವಾದುದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕತೆಗಾರರಾದ ಕೆ. ಸತ್ಯನರಾಯಣ ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತಿರುವುಗಳು, ಆಕಸ್ಮಿಕಗಳು ಮೇಲೆ ನೋಟಕ್ಕೆ ಆ ಗಳಿಗೆಯ ತಿರುವುಗಳಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಒಟ್ಟು ಬದುಕಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಗೋಪಾಲತ್ರಾಸಿಯವರ ಕಥೆಗಾರಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ನನ್ನ ಮೇಲಿನ ಚಿಂತನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ನೋಟಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದಂತೆ ಭೂತ ಭವಿಷ್ಯತ್ತುಗಳು ಲಾಳಿಯಾಡುತ್ತವೆ, ಮುಂಬಯಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜಗತ್ತು ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬದುಕಿನ ತಲ್ಲಣಗಳು, ಹತಾಶೆ, ಹಪಾಹಪಿ, ಪ್ರೇಮ ದ್ವೇಷ. ಈರ್ಷ್ಯೆ, ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಅಮಾನವೀಯತೆ, ನಗರ ಜೀವನದ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲವರಿದಿದೆ. ಬದುಕೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವಂತೂ ಹೌದು. (ಗೋಪಾಲತ್ರಾಸಿಯವರು 'ನೆಲದ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೂ ಕೂಡ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲಿದ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು. ಕೆಲವು ಹೊಳಪಾಗಿ ಮಿನುಗುತ್ತವೆ) ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದು ಅಖಂಡ ಕಾಣಿಗೆ ಹೆಣೆಯ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಅಗೋಚರ ಸೂತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಬದುಕೆಂದರೆ ಹೀಗೆ ಇದೆ ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಕಥೆಗಾರನೊಬ್ಬನ/ಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾರಣ ಕನಸುಗಳಿರಬೇಕು. ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿರಬೇಕು. ಅಂತಹ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ, ಕನಸುಗಾರಿಕೆ ತ್ರಾಸಿಯವರಿಗೆ ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸಲಿ ಎಂದು ಮನಸಾ ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

- ಗಿರಿಜಾಶಾಸ್ತ್ರಿ

ಬೇಂದ್ರೆ ಮತ್ತು ಹಿಟ್ಲರ್

ಈ ಬಾರಿಯ ಹಿಂದಣ ಹೆಜ್ಜೆಯ ವಿಷಯ ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತದ್ದು. ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೫೧ರಲ್ಲಿ ಗಂಗಾವತರಣ ಕವನ ಸಂಕಲನ ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು. ಭಾವಗೀತೆಯಾಗಿ ಪಿ.ಕಾಳಿಂಗರಾಯರು ಮತ್ತು ಚಲನಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಿ. ಬಿ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಹಾಡಿರುವ ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗೀತೆಯೇ ಈ ಗಂಗಾವತರಣ. ಇದೇ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಗೀತೆಯೂ ಇದೆ. ಈ ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಬೇಂದ್ರೆ ಭಾಷಿನ ಯಾವುದೇ ಕವಿತೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಇರುವುದು ಇಲ್ಲಿಯೇ. ಕವಿಗಳಿಗೆ ಕಾವ್ಯರಚನೆಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಬೇಕು ಅಂತ ನಮ್ಮಂಥ ಪಾಮರರ ನಂಬಿಕೆ. ಕುವೆಂಪುಗೆ ಕವಿಶೈಲ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯ ತಾಣವಾಗಿತ್ತು. ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಬಹುಷಃ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಸ್ಪೂರ್ತಿಯ ಸೆಲೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪಂಥ ಕಟ್ಟಿ ಕವಿತೆ ಹೊಸೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?.

ಖ್ಯಾತ ವಿಮರ್ಶಕ ಗಿರಡ್ಡಿಗೋವಿಂದರಾಜರು ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸ್ವಾರಸ್ಯದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. “ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೀತೆ, ಹಾಗೂ ಗಿರಡ್ಡಿಯವರ ಹರ್ ಬಂಡರ್ ಅವರ ಒಂದೇಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಲೇಖನ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದಲು ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿ ಸವಿಯಿರಿ. ನಂತರ ಗಿರಡ್ಡಿಯವರ ಲೇಖನ ಓದಿದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿರಿ. ಮೊದಲು ಹೊಳೆಯದ ಅನೇಕ ಒಳಾರ್ಥಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ದೈತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಮತ್ತೊಂದು ಮಗ್ಗುಲು ನಮಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಂಥಸೂತ್ರ:

೧. ಗಂಗಾವತರಣ ಪುಸ್ತಕದ ೧೯೫೧ರ ಪ್ರತಿ - ಅಂತರ್ಜಾಲದ Digital Library of Indiaದಿಂದ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟವರು ನಮ್ಮ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನ ಸದಸ್ಯ, ಗೆಳೆಯ ಶ್ರೀಕಾಂತ ಮಿಶ್ರಿಕೋಟಿ.

೨. ಹರ್ ಬಂಡರ್ ಅವರ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಲೇಖನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ- ಪ್ರೊ. ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜ - ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ (೨೦೦೯, ಮನೋಹರಗ್ರಂಥಮಾಲೆ)

ಒಂದೇಕರ್ನಾಟಕ

ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ !
 ಇಂದೇ ಮುಂದೇ ಎಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ
 ಜಗದೇಳಿಗೆ ಯಾಗುವುದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದೆ ||
 ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ-ಮನ-ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡವದು ಒಂದೇ
 ಒಂದೇ ಜನವೂ ಒಂದೇ ಮನವೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದೇ
 ಕುಲವೊಂದೇ ಸ್ಥಳವೊಂದೇ ನೀತಿಯ ನೆಲೆಯೊಂದೇ
 ಹೀಗೆನ್ನದ ಹೆರವರು ಅವರಿದ್ದರು ಒಂದೇ
 ಇರದಿದ್ದರು ಒಂದೇ!

ಕನ್ನಡವೆಂದೂ ಒಪ್ಪದು ಕರ್ನಾಟಕ ನಿಂದೇ
 ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ||೧||

ಕನ್ನಡ ಮಾತೇ ಮಾತೆಯು, ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ
 ಅದು ದೈವತ ಅದು ಜೀವಿತ ಒಪ್ಪಿಹೆವದುವೆಂದೇ
 ನಮ್ಮದು ನಿಮ್ಮದು ಅವರದು ಈ ಆಸ್ತ್ರೀಪಾಸ್ತ್ರೀ.
 ನಾಡಿನ ತಾಯಿಗೆ ಸೇರಿದೆ, ಬೇರೆಯ ಮನೆ ನಾಸ್ತೀ
 ಕನ್ನಡ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿಲ್ಲವು ಕಮ್ಮೀ ಜಾಸ್ತೀ ||

ಇದನೊಪ್ಪದ ಹೆರವರು ಅವರಿದ್ದರು ಒಂದೇ
 ಇರದಿದ್ದರು ಒಂದೇ!
 ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿತ-ವಿಹಿತವು ಕನ್ನಡ ಕುಲದಿಂದೇ
 ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ || ೨||
 ಕನ್ನಡವೂ ಭಾರತವೂ ಜಗವೆಲ್ಲವು ಒಂದೇ
 ತುಂಬಿದೆ ಕನ್ನಡ ಕುಲವನ್ನೊಪ್ಪುವ ಕುಲದಿಂದೇ
 ಕನ್ನಡ ದೀಕ್ಷೆಯ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಆರ್ಯ
 ಕನ್ನಡ ತೇಜವು ಸಾರಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕಾರ್ಯ

ಹಿಂದಣ ಹೆಜ್ಜೆ...

ಸಂ. : ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಕನ್ನಡ ನಡೆ ಇರದವರೇ ಶೂದ್ರರು ಅನಿವಾರ್ಯ
 ಇಂತರಿಯದ ಹೆರವರು ಅವರಿದ್ದರು ಒಂದೇ
 ಇರದಿದ್ದರು ಒಂದೇ!
 ಉಗ್ಗಡಿಸಿರಿ ನಾಸ್ತಿಗೆ ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯವೆಂದೇ
 ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ || ೩ ||

ಹರ್ ಬಂಡರ್ ಅವರ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ

ಒಂದು ಸಲ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಧಾರವಾಡಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು.

ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ ಕಾರಂತರೂ ಒಂದೆಡೆಕೂತು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೊಂದು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ರೀತಿಯ ರಚನೆಯನ್ನೇಕೆ ಬರೆಯಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂತು. ಅದು ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರನ ನಾಜೀವಾದ ಪ್ರಬಲವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಅದರ ವಿಡಂಬನೆಯಂತೆ ಇರುವ ರಚನೆಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಬ್ಬರೂ ಪಂಥಕಟ್ಟಿದರು.

ಆ ಪಂಥಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ

ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೀತೆ

('ಒಂತ್ರಿ' ರಿಕಾರ್ಡ್ ಕಂಪನಿಯವರು ಮ್ಯಾಡ್ ರಾಲ್ಫ್ ವೂಡ್‌ನ)
 'ಹರ್ ಬಂಡರ್' ಎಂಬ
 ಕವಿತೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ
 ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು.

ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ || ೧ ||

ಮೇಲಣ್ಣ (ಇಳಿದು)	ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಜಗದೇಳಿಗೆಯಾಗುವುದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದೆ
ಪಾಪುನಿವರು (ಕನ್ನಡದ ಕವಿತೆ)	ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ ಮನ ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡವದು ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಜನವೂ ಮನವೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದೇ ಕುಲವೊಂದೇ ಸ್ಥಳವೊಂದೇ ನೀತಿಯ ನೆಲೆಯೊಂದೇ
ಮೇಲಣ್ಣ (ಪಾಪುನಿವರು)	ಹೀಗೆನ್ನದ ಹೆರವರು ಅವರಿದ್ದರು ಒಂದೇ ಇರದಿದ್ದರು ಒಂದೇ
ಪಾಪುನಿವರು (ನರಸಿಂಹ)	ಕನ್ನಡವೆಂದೂ ಒಪ್ಪದು ಕರ್ನಾಟಕ ನಿಂದೆ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ

ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ !

ಇದು ಆ ಕವಿತೆಯ ಪಲ್ಲವಿ,

ಇಂದೇ ಮುಂದೇ ಎಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ

ಜಗದೇಳಿಗೆ ಯಾಗುವುದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದೆ ||

ಇಲ್ಲಿಯ ಜನ-ಮನ-ಭಾಷೆಯು ಕನ್ನಡವದು ಒಂದೇ

ಒಂದೇ ಜನವೂ ಒಂದೇ ಮನವೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದೇ

ಕುಲವೊಂದೇ ಸ್ಥಳವೊಂದೇ ನೀತಿಯ ನೆಲೆಯೊಂದೇ ||

ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಗ್ರಡಿಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ನಾಡಗೀತೆಯಂತೆ ಕವಿತೆಯ ಈ ಸಾಲುಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕವಿತೆ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಬೇರೆತೆರಿವು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ:

ಹೀಗೆನ್ನದ ಹೆರವರು ಅವರಿದ್ದರು ಒಂದೇ

ಇರದಿದ್ದರು ಒಂದೇ!

ಕನ್ನಡವೆಂದೂ ಒಪ್ಪದು ಕರ್ನಾಟಕ ನಿಂದೇ

ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ||೧||

ಈ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಮನೋಧರ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನದೇ ದೊಡ್ಡದು, ತಾನೇ ಸರಿ; ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ - ಎನ್ನುವ ಧೋರಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಸಾಲುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಜಗದೇಳಿಗೆಯಾಗುವುದಿದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದೇ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಗದ ಏಳಿಗೆಯಾಗುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ ಮಾತ್ರ, ಬೇರೆಯಾವದೇಶ-ರಾಜ್ಯದಿಂದಲೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗುಮಾನಿಯ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ. “ಇಂದೇ ಮುಂದೇ ಎಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ, ಒತ್ತುಕೂಡ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ದೀಕ್ಷೆಯ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನು ಆರ್ಯ

ಕನ್ನಡ ನಡೆಇರದವರೇ ಶೂದ್ರರು ಅನಿವಾರ್ಯ

ಉಗ್ರಡಿಸಿರಿ ನಾಸ್ತಿಗೆ ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯವೆಂದೇ

ಎಂಬ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಧೋರಣೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

ಕನ್ನಡವೂ ಭಾರತವೂ ಜಗವೆಲ್ಲವು ಒಂದೇ

ತುಂಬಿದೆ ಕನ್ನಡ ಕುಲವನ್ನೊಪ್ಪುವ ಕುಲದಿಂದೇ

ಎಂಬ ಸಾಲು ಇದನ್ನೇ ಧೃಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಜರ್ಮನಿಯ ನಾಜಿಗಳು ಜರ್ಮನ್ನರನ್ನು ಆರ್ಯ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡದ್ದನ್ನು, ತಮ್ಮ ಕುಲವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದನ್ನು, ಉಳಿದ ಕುಲಗಳನ್ನು ಕೀಳಾಗಿ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಈ ಸಾಲುಗಳು ನೆನಪಿಸುತ್ತವೆ. ನಾಸ್ತಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಘೋಷದಲ್ಲೂ ಅದೇ ನಾಜಿವಾದದ ನೆರಳಿದೆ. ನಾಸ್ತಿ ಎಂಬುದು ನಾಸ್ತಿ>ನಾಜಿ ಎಂಬುದರ ರೂಪಾಂತರವೇ ಆಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಕವಿತೆ ರಚನೆಯಾದದ್ದು ವಿನೋದಕ್ಕಾಗಿ. ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ವಿಡಂಬಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ. ಆದರೆ ಅದೀಗ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಕವಿತೆಯಂತೆ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ನಾಡಗೀತೆಯಂತೆ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಶಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾನಗಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಗೀತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಾಗಿ ಹಾಡಿದ್ದೂ ಇದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಅದು ತನ್ನೊಳಗೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಮನೋಭಾವದ (!)ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಡಂಬನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಗಂಗಾವತರಣ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಈ ಕವಿತೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಇತಿಹಾಸ ಕುತೂಹಲಕರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗ

ತೊಡಗಿದ್ದ ಜಯಂತಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ (ಸಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೩೮, ಪು. ೨೮೨).

೧. ಕವಿತೆಯ ಹೆಸರು ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಗೀತೆ ಎಂದಿದೆ. “ಗಂಗಾವತರಣದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದಿದೆ.

೨. ಕವಿತೆಯ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳು ದೊಡ್ಡ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ.

೩. ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆದವರ ಹೆಸರು ಬೇಂದ್ರೆ ಅಥವಾ ಅಂಬಿಕಾ ತನಯದತ್ತ ಎಂದಿರದೆ ಹರ್ ಬಂಡರ್ ಎಂದಿದೆ. ಅದು ನಾಜೀಕಾಲದ ಜರ್ಮನ್ ಫೋಷಣೆಯಾಗಿದ್ದ ಹರ್ ಹಿಟ್ಲರ್ ಎಂಬ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತದೆ. ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯ ‘Herr’ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ Lord, Sir ಎಂಬ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಆದರೆ ಬಂಡರ್ ಎಂಬ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಬೇಂದ್ರೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ನೆರಳೂ ಇದೆ.

೪. ಕವಿತೆಯ ಹೆಸರಿನ ಎಡಬದಿಗೆ ನಾಜಿಗಳ ಆರ್ಯತ್ವದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಸ್ತಿಕ ಚಿಹ್ನೆ ಇದೆ.

೫. ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಜರ್ಮನ್ ಸೇನಾಧಿಕಾರಿಯ ಸಮವಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಬೇಂದ್ರೆಯವರ ವ್ಯಂಗ್ಯ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರ ಇದೆ.

೬. ಕವಿತೆಯ ಹೆಸರಿನ ಕೆಳಗೆ -

ನಾಸ್ತಿ ರೆಕಾರ್ಡುಕಂಪನಿಯವರು

ಬ್ರಾಡ್‌ಕಾಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ

ಹರ್ ಬಂಡರ್ ಇವರಗೀತೆ.

ಹದಿನೆಂಟು ಲಕ್ಷ ನಾಸ್ತಿ ಪಂಗಡದವರು

ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಹೇಳುವ ಹಾಡು!

ಎಂಬ ವಿವರಣೆ ಇದೆ.

೭. ಕವಿತೆಯನ್ನು ಒಂದು ಮೇಳಗೀತೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪಲ್ಲವಿ, ಮೇಳ, ಏರು, ಇಳುವು, ತಾರಸ್ವರಗಳ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

೮. ಕವಿತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೂ ಇದೆ. :

ಎಚ್ಚರ

ಕನ್ನಡವನ್ನೊಪ್ಪದ ಬೇರೆಯಾರಾದರೂ ಈ ಗೀತವನ್ನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯದ ಕನ್ನಡ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದು

- ಹರ್ ಹಿಟ್ಲರ್

ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇದೊಂದು ಹುಡುಗಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದ ಪದ್ಯವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೇಂದ್ರೆ ಬೇಂದ್ರೆಯೇ. ಹುಡುಗಾಟವನ್ನೂ ಅವರು ಕಾವ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು. ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ಲೀಲೆ ಎಂದೇ ನಂಬಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಈ ಕವಿತೆ.

ಆದರೆ ಕವಿತೆಯ ಸುತ್ತ-ಮುತ್ತಲಿನ ಈ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಗಂಗಾವತರಣದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಓದಿದರೆ, ಅದೊಂದು ನಾಡಿನ ಕಟ್ಟಾ ಅಭಿಮಾನದ ಗೀತೆಯಾಗಿಯೇ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮತ್ತು ಮರೆಯ ಬಾರದ ಮಾತೆಂದರೆ ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೇಂದ್ರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿಡಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರೀತಿ, ಅಭಿಮಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಂದಿಯಾಗಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಏನು ಬರೆದರೋ - ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

(ಆಧಾರ - ಪ್ರೊ. ಗಿರಡ್ಡಿಗೋವಿಂದರಾಜ - ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ, ೨೦೦೯, ಮನೋಹರ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ)

Indian Concepts of Shiva & Vishnu

Over the years we have corrupted and missed out the real contents and concepts on all Indian ideals of Life . Hindu thoughts are always expressed in poetic forms. Prose texts are very few in Sanskrit. This has a downside. Poetry normally expresses abstract thoughts through poetic imageries. It is normal for ordinary people to accept the imagery as real world personalities. The Art forms, which have serious limitations, mostly communicate all metaphysical concepts into some mundane story and mundane human personalities, distort the original concepts and thoughts.

For example, if you wish to depict an all powerful force, say 'God", a painter or a sculptor depicts the same as a repeat of a human being , but adds thousand hands and thousand eyes and multiple heads and a variety of weapons in each hand. Such is the limitation of Art forms in expressing obtruse concepts , all our puranas have been reduced to human personalities and human stories. So much so, all Gods have wives, sons, brothers-in-law, sisters-in-law, not to say enemies, friends etc. all in line with our own lifestyle.

If we look upto priests as knowledgeable persons, we find that they too have been corrupted over the centuries , worse than the Artists and have been reduced to being just Commercial Professionals. Let alone metaphysical Concepts, they do not even persevere to know the meanings of the mantras, which they continuously chant. It is thus left to only philosophers to look into the inner meanings of all our sacred literature. This involves not only a good knowledge of Sanskrit, but also real meaning and origins of each word or syllable, and the Hindu Philosophy.

In Hindu thoughts, which have been developed over thousands of years, by countless generations, the meaning of our existence, the nature of our surrounding world and our final destination, have been the subject of intense study.

The Hindu thought always gives dominance to the natural process of creation, sustenance and recreation through destination. Hindus have recognized this as the only natural happening all around us. Stars are being created, stars and Galaxies are maintained, Stars expend themselves and get destroyed, only to reappear in some other energy form. Living beings are born, live in this world and face death, only to reappear in some other form. For us therein lies a lesson from this cycle designed by nature. The cycle of Janma, Sansara, Mruthyu and Punarjanma is fundamental to the Hindu Thought, and that is the distinguishing feature of

Hinduism from all other religions.

But the very first question that arises is, yes the universe around us is a fact, but why and how is it created? The Taittiriya Upanishad explains this as, "Tat" (That) was lying around for a longtime quietly. But there arouse within it a "desire" to express itself. This very expression of that desire is the "Universe". Thus the root of this expression is "desire" and without this desire, the universe has no existence. Translated in to our own human life, all our activities are arising out of desire. And each one of us create our World with our desires.

A man is born, he desires to have a good comfortable life, he desires to have a family. In order to maintain that family, he earns wealth. Wealth brings along with it responsibility for a code of conduct in spending that acquired wealth. Thus what is fundamental and precursor of our life is

Dr. Manjunath

The Desire — Kama

In order to fulfill these desire we

Acquire wealth _____ Artha

This wealth requires a

Code of conduct _____ Dharma

Thus it is not Dharmartha Kama, it is actually Kamartha Dharma.

In the Hindu concept of Trinity, Vishnu "Maintains" the World. In order to maintain the World, he requires wealth – Sampat – Aishwarya – Laxmi. Thus Vishnu has Laxmi with him. Here Laxmi should not be confused and personified as in any ART FORM as a Lady sitting on a lotus flower and pouring coins. In the real sense, it means Vishnu has this Guna- (Characters) within himself. But then, in order to provoke Man to start his pursuit of wealth, he causes desire.

Our Puranas state Manmatha or Kama is the son of Vishnu. If you build your world arising out of desire, you would like to present yourself as good looking, fragrant smelling and be liked by all, create bonding Moha. Thus you wear Pitambar and wear Srigandha . Thus we create a poetic imagery of Lord, in pitambar, with sri Gandha . But if you do not have any desire. You are not trying to look good or smell fragrant for anyone. When you burnout your desire what is left is no World but only Ash. So you smear yourself with Ash, which means all your desires are burnt down. Puranas state, Shiva burnt down Manmatha-Kama, who

was trying to entice him, with his third eye. So the poetic imagery of the Lord is of one, who is clad in Gaja Charma and smeared with Ashes.

Asma means I. Bhasma means burn down I. I is ego which is desire. When you discard I, You discard ego and hence desire.

In reality thus Vishnu and Shiva are two different goals of Man's own chosen destiny

All Grihastas or Householders are having Vishnu as goal. All sanyasis – OR- Bairagi-OR-monks, have their idol as Shiva.

The World springs out of desire and the World stands dissolved as soon as desire is removed. Kama – Desire is born out of Vishnu or Vishnu creates desire in Man, so that this World could go on with desire. Man would like to enjoy his wealth, his family and other worldly pleasures. He therefore builds a world around himself. He carries out all actions which arise out of desire.

Shiva or Shankara is visualized by us as Terminator or destroyer of this World. As puranas or Artists will tell us, He burnt Kama-Manmatha into ashes, as he tried to entice him. Getting away from Art and into real terms, Shiva has no desire because he has quenched Kama, with his knowledge. which is his third eye. All his actions stem out of his having no desire.

So we have two facets of the same force, one which propagates desire and builds a world around it. The other which has no desire and as such there is no World which exists, In reality Householders are all Vaishnavites and all Sanyasis are shaivaites. Any Sansari who calls him as a Shaivaite, is a mistaken soul. Any Sanyasi who is terming himself as Vaishnavite is a soul without a goal.

In essence what the Hindu philosophy emphasizes is, our worlds are born out of our own desires and as real or illusory as our own desires.

But the Hindu thought does not halt there. Is having desire such a bad thing?

No it is neither bad nor right. Our ancestors made a guideline, and suggested four stages in a man's lifetime. Kaumarya, Brahmacharya, Grihastha, and Vanaprastha. All these four ashramas suggest, you live a normal life, but at the end, you discard your desires and enter the last Ashram. That is why at sixty one is recommended to perform Shashti Purthi Shanti. While your prior life, is after Ishti Purthi, your last part of life is after Shashti Purthi.

This is why Hindu thought teaches us, to perform Nishkama Karma, which is essence of Bhagavadgeeta.

FORTHCOMING PROGRAMMES

Date & Time	Programme
13-05-2013 5.30 p.m. onwards	Akshaya Trititeya –Mahaganapati Pratishtapana Day. Pooja, Homa and Prasada Vinayoga.
24-05-2013 7.00p.m.	Mysore Association Fine Arts Section presents Kannada Play “ BELLI BAILU ” Written & Directed by Dr. B. R. Manjunath
25-05-2013 6.30p.m.	Karnataka Janpada Academy, Bangalore presents “ FOLK ARTS OF KARNATAKA ”.

Kala Premi Foundation, Bangalore & Mysore Association Fine Arts Section present

01-06-2013 6.00 p.m.	Kannada Play “ BELLI BAILU ” Written & Directed by Dr. B. R. Manjunath At Ravindra Kala Kshetra Bangalore
02-06-2013 6.30 p.m.	Kannada play “ SAAKAARA ” Written & Directed by Dr. B. R. Manjunath. At Seva Sadana Malleshwaram, Bangalore.

MATRIMONIAL

Wanted suitable alliance for a graduate South Kannada Brahmin girl pursuing her MBA, age 26 yrs, height 5'4", Agastya Gotra, Shravana Nakshatra, working for CITI Bank, Bangalore based. Prospective parties may contact the father on his cell no. (O) 996314974

Alliance invited from well educated working Kannada Brahmin Girls (Mumbai Preferable) for 28 year /5'11" / BE, MBA Kashyap Gothra Smartha Brahmin Boy well settled in Mumbai. Please contact : 9833488416
Email: saraswathi.nvmurthy@gmail.com

Alliance invited from well educated well settled Kannada Brahmin Boys (Mumbai Preferable) for 26 years /5'6"/ Dentist, Vasisth gothra Madhwa Brahmin girl of professional parents. Please contact: 9757362651
Email: mmargikar@hotmail.com

Wanted Telugu / Kannada Brahmin Working girl 25-30 yrs for Kannada Smartha Brahmin Boy Age 30 yrs employed MNC, Sal 11.00L. p.a., height 5ft 10" wheatish complexion. Star: Anuradha, Gotra: Kashyap
Contact: Prahavati K. Rao : 9820594446 / 25702850

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂಬೈ ಕಲಾ ಪ್ರೇಮಿ ಫೌಂಡೇಷನ್, ಬೆಂಗಳೂರು
The Mysore Association, Bombay ಮತ್ತು The Kala Premi Foundation, Bangalore

ಜೊತೆಗೂಡಿ ನೀಡುವ ಕನ್ನಡ ನಾಟಕೋತ್ಸವ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಲಲಿತಕಲಾ ವಿಭಾಗದ ಕಲಾವಿದರಿಂದ

ಬೆಳ್ಳಿ ಬೈಲು

ಬರೆದು ಆಡಿಸುವವರು : ಡಾ ಬಿ.ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್

ದಿನಾಂಕ ಜೂನ್ 1ರಂದು, ಸಂಜೆ 6.00ಕ್ಕೆ, ರವೀಂದ್ರ ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಾಕಾರ

ಬರೆದು ಆಡಿಸುವವರು : ಡಾ ಬಿ.ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್

ದಿನಾಂಕ ಜೂನ್ 2 ರಂದು, ಸಂಜೆ 6.30ಕ್ಕೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದ ಸೇವಾ ಸದನದ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಲ್ಲಿಯ ಸ್ವಾಗತ

ಮೈಸೂರು ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯನವರಿಗೆ ಗೌರವಾರ್ಥ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಹವದಿ

ಪ್ರೊ. ಮೈಸೂರು ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸಂಗೀತಗಾರರ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಇವರ ಮುತ್ತಾತ ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣನವರು ಮತ್ತು ಇವರ ತಂದೆ ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಆಸ್ಥಾನ ವಿದ್ವಾನ್ ಸ್ವರಮೂರ್ತಿ ವಿ.ಎನ್. ರಾವ್ ಅವರು.

ಪ್ರೊ. ಮೈಸೂರು ವಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸ್ವತಃ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದರು, ಗುರುಗಳು, ವಿಮರ್ಶಕರು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಘಟಕರು. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಮುಖ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ 'ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್' ಮತ್ತು 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾನಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಇವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆಯು ಗಣನೀಯವಾದದ್ದು. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಇವರು ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ತಂದೆ ಸ್ವರಮೂರ್ತಿ ವಿ.ಎನ್.ರಾವ್ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಗಾಯಕರಿಗೆ ಸ್ವರಮೂರ್ತಿ ವಿ.ಎನ್.ರಾವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ವಾದ್ಯಗಾರರಿಗೆ ವೀಣೆ ಶೇಷಣ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರು ಹೆಸರಾಂತ ಕಲಾವಿದರ ಛಾಯಾಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ 'ಹರಿದಾಸ ನಾದಾಂಜಲಿ' ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2001ರಲ್ಲಿ ಇವರು ವಿಮುಷಿ ಸುಕನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟ 'ಹರಿದಾಸ ನಾದಾಂಜಲಿ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಬಹಳ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಅಪಾರ ಜ್ಞಾನದ ಕಾರಣ, ಇವರನ್ನು ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಲಾಗಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನದ ಆಡಿಷನ್ ಸಮಿತಿ, ಅನೇಕ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಗಳು, ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳ ಸಮಿತಿಗಳು, ಮೈಸೂರು ಅರಮನೆಯ ಟ್ರಸ್ಟ್, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವರು ಅನೇಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ, ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂದಿರುವ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಬಿರದುಗಳು ಅನೇಕ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 'ಸಂಗೀತ ಕಲಾರತ್ನ', 'ಸಂಗೀತ ಕಲಾ ಭೂಷಣ', 'ಕರ್ನಾಟಕ ಕಲಾ ಶ್ರೀ', ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲಾ ಶ್ರೀ,

ವಿಮರ್ಶಕರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 'ಜ್ಞಾನ ಸರಸ್ವತಿ ಪೀಠ ಪುರಸ್ಕಾರ', ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವೂ ಸೇರಿವೆ. ಇವರು ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 'ಮುರಳಿ ವಾಣಿ', 'ಗಾನ ಕಲಾ ಮಂಜರಿ' ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಲೇಖನಗಳ ಸಂಗ್ರಹ "ಕಲಾವಲೋಕನ" ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆ ಆಗಲಿದೆ.

ಇವರು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಹಿತ್ತೈಷಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಿತ್ರರು. ಇವರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗಾನ ಕಲಾ ಪರಿಷತ್ತು ಸೇರಿ ನಡೆಸಿದ ಯುವ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದ 'ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಶೃಂಗಾರ' ಎಂಬ ಸಂಗೀತ ಸಮ್ಮೇಳನ ಎಲ್ಲರ ಮನಸಿನಲ್ಲೂ ಹಸಿರಾಗಿರುವ ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು. ಇವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ "ಹರಿದಾಸ ನಾದಾಂಜಲಿ" ಸಂಗೀತ ರೂಪಕ ಜನರ ಮನ್ನಣೆ ಗಳಿಸಿದೆ.

ಇವರಿಗೆ ತುಮಕೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಗೌರವಾರ್ಥ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸನ್ಮಾನಿಸಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಅವರಿಗೆ ನೇಸರುವಿನ ಮತ್ತು ನಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

NKE Society's
Sir M Visvesvaraya Institute
of Management Studies & Research

AICTE Approved
DTE Code: MB3419

Total Intake Capacity: 120 seats
Minority: 09 Seats
Institute level seats: 12 Seats
Application start date: 08/04/2013
Last submission date: 13/07/2013

Meritorious students
are awarded
SVIMS Scholarships

Applications invited for
2013-15 Batch from
Kannada Minority students
(Kannada, Konkani, Tulu, Kodava)

Our First Batch (2010-12) Student's Speak:-

Prajwal Shetty:- The all round pedagogy of SVIMS helped shape my personality with professionalism, ethics and increased my knowledge in concepts, study of industries and companies. We understand all the major functions of any business and entrepreneurship— Finance, Marketing, Operations and HR.
Tejashree Nayak:- Summer Internship at Polaris Software Lab was a wonderful learning experience where I handled the on – boarding and induction process undertaken by company and I designed Induction Manual. Concepts learnt in SVIMS helped me understand company's expectations from me.

Besides regular classroom lectures, SVIMS students are also given additional conceptual inputs by way of modules conducted by:-

- **NSE** (National Stock Exchange)
- **E4 Training** (a training subsidiary of Eureka Forbes Ltd.) among others

Eligibility Criteria:
Graduates with minimum 50% marks OR even candidates appearing for Final year examination of any Bachelor's degree

Address: Road No 7A, Sewri-wadala Estate, Near VJI & UIT, Besides Indulal Bhuvra Park Wadala (W), Mumbai- 400 031

Call Minal 022- 24180560/61/63
for appointments. Fax : 022 -24180562

Visit website : www.svims.com

To Register Online:- Fill Application Form and email to - info@svims.edu.in

Email your queries to: svims3@gmail.com

Our Vision: Creating Leaders for the new Millennium

Masters in Management Studies (MMS)

Affiliated to University of Mumbai

Batch 2013-15 : Finance, Marketing, HR, Operations

Instructive methods uses Holistic Approach and uses Simulated class room Environment, Role plays and Workshops

- Tests conducted to assess students innate strengths to identify career goals
- Learning techniques design integrates new knowledge by using real examples
- Intellectual Capital—Senior Guest and Core faculty with Industrial experience
- Corporate Placement Cell— Dedicated Career Counseling Cell
- World-class Infrastructure with Wi-Fi enabled Campus
- Library / e-learning resources— to enable cutting edge business research
- Seminars— Macro and micro economic aspects of business & strategic issues

